

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
1.95 z odb. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Niedziela 17 stycznia 1937 r.

Nr. 17

Przygotowania do rewolty

Rewelacje francuskiego publicysty o akcji Kominternu

PARYŻ. „Echo de Paris” ogłosiło wczoraj w sensacyjnej formie tekst instrukcji, przesłanych hiszpańskim organizacjom anarchistycznym, komunistycznym i socjalistycznym w kwietniu ub. r. przez t. zw. komitet techniczny, funkcjonujący w Paryżu, jako filia Kominternu przy francuskiej partii komunistycznej.

Instrukcje te podzielone są

na 30 paragrafów i stanowią właściwie dokładną instrukcję techniczną wojskową dla przeprowadzenia rewolty wojskowej i zamachu stanu.

Instrukcje te przewidują, że z chwilą zapadnięcia decyzji o wywołaniu rewolty wojskowej, mają natychmiast rozpocząć działanie poszczególne organy wojskowo-rewo-lucyjne.

Organ te dzielą się na gru-

py, złożone z ludzi, zdecydowanych na wszystko. Członkowie tych grup są umundurowani i pozostają pod kierownictwem dowódców, wyznaczonych przez partię komunistyczną.

Jedne grupy mają działać na terenie koszar i opanować oddziały wojskowe. Inne mają aresztować wyższych oficerów. Inne znów — przeprowadzać aresztowania przywódców stronnictw politycznych, wybitnych finansistów, właścicieli magazynów żywnościowych i t. p.

Poza tym instrukcja przewiduje, że oddziały zrewoltowane mają się posługiwać w pierwszych chwilach sympatykami, jednakże po tych

pierwszych momentach mają sympatyków tych również zlikwidować na równi z wrogami.

Instrukcja podpisana nazwiskiem jednego z najpoważniejszych publicystów prawicowych, znanego jako specjalista od zagadnień wojskowych, Andrzeja Pironneau, będzie a nawet już stała punktem wyjścia dla bardzo szerokiej i ostrej kampanii antykomunistycznej we Francji.

Pironneau podkreślił, że ogłoszona instrukcja, aczkolwiek adresowana była do Maryty, jednak instrukcje te wydane zostały dla organizacji komunistycznych we wszystkich krajach, a więc

we Francji.

Instrukcje wysłane do Hiszpanii, jednak nie zostały tam wykonane przez komunistów hiszpańskich, ponieważ gen. Franco uprzedził i wybił swą akcją wojskową całą przygotowaną akcję komunistyczną sparaliżował.

Jednakże komitet, który te instrukcje opracował i wydał, to jest organizacja hiszpańska, działająca wówczas poza granicami kraju, ale jest organizacją, związaną z francuską partią komunistyczną i działającą z ramienia Kominternu.

Wobec tego należy uważać za rzecz pewną, że instrukcje obowiązują partię komunistyczną w większości krajów europejskich.

Zakaz werbunku ochotników przedmiotem debaty w Izbie Deputowanych

PARYŻ. Na konferencji przewodniczących grup parlamentarnych i komisji Izby Deputowanych postanowiono jeszcze przed otwarciem posiedzenia, iż Izba Deputowanych dziś po południu przystąpi do dyskusji nad projektem ustawy w

sprawie zakazu werbunku i wyjazdu ochotników do Hiszpanii.

W kołach politycznych panuje przekonanie, iż projekt ten zostanie przyjęty jednomyślnie.

Zuchwała szajka przemytników

PRAGA. Czechosłowacka policja aresztowała w Bratysławie Józefa Seewartha, emerytowanego profesora niemieckiego gimnazjum, pod zarzutem przemytu pieniędzy, opium i kokainy.

Seewarth stał na czele międzynarodowej szajki, która miała swoją centralę w Wiedniu. Przy pomocy specjalnie urządzonych samochodów przemytnicy przewozili pieniądze, złoto i narkotyki po całej środkowej Europie.

Porozumiewano się przy pomocy umówionych zdań przesyłanych na kartach pocztowych, lub telegraficznie. Wiedeńska centrala przemytników, dom bankowy „Aurora”, wypłacała pieniądze za okazaniem karty pocztowej z umówionym pozdrowieniem, czy napisem.

Seewarth przyznał się do przemytu kilku milionów koron.

Manifestacje włosko-niemieckie podczas pobytu gen. Goeringa w Rzymie

RZYM. — Premier pruski Goering z małżonką przybył do Rzymu w środę o godz. 22.35 witany na dworcu w terminie przez Mussoliniego, ministra Ciano z małżonką, ambasadora niemieckiego von Hassela, sekretarza partii faszystowskiej i przewodcę narodowych socjalistów we Włoszech.

Sala królewska na dworcu udekorowana została flagami ze swastyką i flagami włoski-

mi. Na peronie dworca ustawiona była kompania grenadierów a u wyjścia oddziały czarnych koszul.

Mussolini przybył na dworzec przed przybyciem pociągu.

Spotkanie szefa rządu włoskiego z Goeringiem było bardzo serdeczne.

Grupa pań włoskich wręczyła pani Goering bukiet orchidei. Po przyjęciu raportu od dowódcy kompanii grenadierów, gen. Goering w towarzystwie Mussoliniego udał się do sali królewskiej, gdzie nastąpiło przedstawienie osób przybyłych na jego powitanie.

Wyjście z dworca iluminowane było rzeszami. Premier pruski wsiadł do pierwszego samochodu w towarzystwie min. Ciano, a pani Goering do drugiego wozu wraz z hr. Ciano.

Mussolini po odejście go-

ści odjechał w towarzystwie sekretarza partii faszystowskiej. Gen. Goeringowi towarzyszył szef jego gabinetu i kilku urzędników.

BERLIN. Sądząc z opisów prasy niemieckiej wizyta prem. Goeringa we Włoszech, zapowiadana jako urlop wypoczynkowy urasta do rozmiarów nowej manifestacji przyjaźni niemiecko-włoskiej.

Dzienniki niemieckie zamieszczając b. dokładne sprawozdania z Rzymu, podkreślają, że Goering przyjmowany jest uroczysto i serdecznie zarówno przez najwyższe czynniki włoskie, jak i włoską opinię publiczną.

Zachowując milczenie na temat konkretnych celów politycznych wizyty, prasa niemiecka podkreśla, że prem. Goering będzie miał sposobność odnowienia swoich kontaktów osobistych z kierowniczymi czynnikami włoskimi.

Francja wierzy w Ligę Narodów

Sensacyjne przemówienie Herriota

PARYŻ. Obejmując ponownie stanowisko przewodniczącego Izby Deputowanych, Herriot wygłosił przemówienie, w którym wskazał na wielką pracę, dokonaną przez parlament.

Jeżeli procedura pojednawcza arbitrażu wejdzie w nasze zwyczaje — powiedział Herriot — można będzie mieć nadzieję, iż zostanie osiągnięty

pokój społeczny, którego nie potrafi stworzyć siła, który może powstać tylko w atmosferze sprawiedliwości. Polityka ta wymaga poszanowania prawa, dotrzymywania umów i danego słowa.

Francja nadal wierzy w Ligę Narodów. Wznowienie wyścigu zbrojeń stwarza dla narodów niebezpieczeństwo, których Francja nie uważa za nie-

uniknione. Jest ona gotowa w każdej chwili do porozumienia, zapewniającego poszanowanie wewnętrznych spraw innych narodów.

Kończąc swe przemówienie, Herriot, wskazał na głębokie zjednoczenie narodu francuskiego i na fakt, iż kiedy w grę wchodzi ojczyzna — jest tylko jedna Francja.

Nową koleją przez Syberię

buduje milion robotników sowieckich

Prasa niemiecka drukuje informacje, że Rosja Sowiecka przystąpiła do budowy nowej strategicznej linii kolejowej na Syberii. Około Krasnojarska nowa kolej opuszcza dotychczasową linię kolejową i zmierza ku północy a następnie na wschód ku granicom Mandżurii.

Budowa nowej linii kolejowej

wej prowadzona jest również w zimie a zatrudnionych jest przy tych robotach blisko milion ludzi. Na odcinku Władywostok — Chabarowsk pracuje blisko 70.000 a na niedługim odcinku, prowadzącym do mandżurskiej granicy, przeszło 130.000 robotników.

Nowa linia kolejowa ma być ukończona w najbliższych mie-

siącach i już w lecie 1937 oddana będzie do użytku armii sowieckiej. Niezależnie od nowej kolei transsyberyjskiej budują Sowiety wielki port na rzece Amur.

Roboty te pochłaniają olbrzymie sumy pieniężne i wymagają zatrudnienia wielkich mas robotników.

Z hiszpańskiego frontu walki

MADRYT. Przewodniczący Komitetu Obrony Maryty gen. Miaja oświadczył przed stawicielom prasy:

Podczas wczorajszych operacji na odcinku Moncloa — dzielnica uniwersytecka — wojska nasze zajęły domy w pobliżu kliniki szpitalnej, gdzie trzymają się jeszcze w okopach powstańcy.

Na tym odcinku wojska republikańskie zdobyły linię okopów dokoła pomnika Bohaterów Wojny o Kubę. Powstańcy musieli cofnąć się, porzucając na polu walki 250 zabitych i raniomych.

SALAMANKA. Gęsta mgła uniemożliwiła wszelką akcję na większą skalę. Wczorajsze działania w pobliżu Los Rosos rozwijały się podczas tak silnej mgły, iż żołnierze, jak donosi korespondent Havasa, nie nie widzieli w odległości dziesięciu kroków. Było to powodem utraty 5 czołgów, które zaczęły się nawzajem ostrzeliwać.

Od jeńców dowiedziano się, iż na tym odcinku walczą oddziały wojsk rządowych wprowadzone z Guadarrama.

W okolicy Pozuelo i Aravaca odkryto 80 wielkich min, które nie wybuchły

Głodowe zarobki robotników w Polsce

Polityka społeczna w sejmowej komisji budżetowej

Po dniach politycznych przyszedł wczoraj dzień społeczny. Sejmowa komisja budżetowa rozpatrywała wczoraj budżet Ministerstwa Opieki Społecznej. Z tej racji omówiono wszystkie bolączki naszego życia społecznego.

Trzeba stwierdzić, że pos. Tomaszewicz w swoim referacie powiedział niemal wszystko. W tych warunkach posłowie wnieśli do dys-

kusji jedynie pewne sprawy drobniejsze.

Obraz nakreślony przez sprawozdawcę był jednak najświeższy. Niestety nie był to obraz radosny. Cyfrowo udowodnił pos. Tomaszewicz, ile trzeba u nas zrobić, żeby podnieść stopę życiową, stworzyć warunki dla normalnego rozwoju Państwa.

Nie można było dobrać trafniejszych przykładów, aniżeli

to uczynił pos. Tomaszewicz, gdy wskazał na szalony spadek dochodów pracowniczych, wnioskując, że w tych warunkach nie należy się dziwić, że spada stan zdrowotny ludności.

Sprawozdawca zaznacza na wstępie, że najważniejszym zagadnieniem jest u nas sprawa ludnościowa. Chwilowo rośnie u nas ludność, jednakże przyrost znacznie niebawem maleć.

Liczba zgonów jest stosunkowo duża, zbiera żniwo szczególnie gruźlica, która rozwija się dzięki fatalnym warunkom mieszkaniowym.

Na opiekę społeczną przeznaczają Państwo w przyszłym roku budżetowym 94 mil., nie licząc wydatków samorządów i Ubezpieczalni Społecznej.

Praca najemna daje utrzymanie 33 proc. ludności. Uposażenia są u nas niskie. W administracji i szkolnictwie 90 proc. zatrudnionych posiadało uposażenie niższe, aniżeli 535 zł. miesięcznie.

Wśród pracowników, ubezpieczonych w Z.U.P.P. zarabiającej poniżej 220 zł. miesięcznie było 66 proc.

Spadek płac robotniczych w ciągu ostatnich 6 lat wynosi ogółem 22 proc. Jeśli jeszcze uwzględnimy zmniejszenie czasu pracy, spadek zarobków będzie jeszcze znaczący.

Przeciętny zarobek robotnika wynosi 26 zł. 15 gr. tygodniowo, przy czym poniżej 20 zł. zarabia 43 proc., a tylko 15 proc. ponad 40 zł.

Obliczenia te dotyczyły na 431.000 robotników zatrudnionych w 3.900 zakładach pracy.

W wielkim i średnim przemśle przetwórczym zarabiali w sierpniu 1935 poniżej 10 zł. tygodniowo 11,4 proc. robotników.

Wielkie szalenie przeludnienia. Wystarczy wskazać, że na 1 km. ziemi uprawnej przypada u nas 83 rolników, podczas gdy w gęsto zaludnionej Belgii 66, a w Danii tylko 34.

Koźdrobnienie ziemi jest olbrzymie. Przeszło 2 miliony gospodarstw liczyło mniej niż 5 hektarów, a przeszło 1 milion mniej aniżeli 2 hektary.

Na 22 miliony rolników mamy 9 milionów takich, którzy nie znajdują zatrudnienia na roli. Liczba ta wzrasta rocznie o 300.000 osób.

Zarobki robotnicze mają ciągle tendencję spadkową. Jeśli przyjmujemy, że suma wydatków wynosiła w 1928 roku 100, to w r. 1935 wartość wydatków wynosiła 49. Skutki tego sta-

nu widocznie są wyraźnie we wzroście chorób, spadku przyrostu, zwrodnieniu fizycznym i spadku odporności moralnej.

Przed Państwem stoją zadania olbrzymie. Musi ono chronić byt i rozwój człowieka. Spadek zarobków robotniczych powoduje zmniejszenie spożycia. Z tego trzeba wyciągnąć odpowiednie wnioski.

Przechodząc do zagadnienia bezrobocia, pos. Tomaszewicz podnosi, że sprawą tą trzeba się poważnie zająć. Półśrodki nie starczą.

Rozwój techniki zmniejsza zapotrzebowanie na ręce robotnicze. Wiele państw wprowadziło ograniczenia w rozwoju mechanizacji. Są to środki sztuczne. Trzeba zmierzać do przebudowy społecznej, musimy mieć wielki plan robot publicznych, w pierwszym rzędzie melioracje, dowie dróg i t. p.

Poważnym zagadnieniem jest bezrobotna młodzież. Mówca uważa, że starsi robotnicy muszą ustąpić miejsca młodemu. Odsetek młodych robotników jest u nas mały.

Ciężkie położenie świata pracowniczego pociągnęło za sobą silny wzrost strajków. Podczas, gdy w r. 1930 było 504 strajków, liczba ta w 1935 wyniosła 1.165, zaś liczby strajków okupacyjnych są mniejsze. W maju 1936 uczestniczyło w nich średnio 7 tys. osób, zaś od września już tylko 1.200 osób.

Z kolei mówca omawia działalność Inspekcji Pracy. Stwierdza poprawę w działalności ubezpieczeń społecznych, po czym obszernie omawia działalność Funduszu Pracy oraz Pomocy Zimowej.

Na uwagę zasługuje przemówienie pos. Pietrzaka, który upatruje przyczynę zła brakiem samorządu

w ubezpieczalniach i apeluje do ministra o przywrócenie go.

Wskazuje dalej na niemoralny stan rzeczy, spowodowany zaległościami pracodawców w ubezpieczalniach. Podczas, gdy liczy się chłopa lub rzemieślnika za drobne kwoty, przemysłowcy zalegają z setkami tysięcy złotych, które ściągają robotnikom. To już defraudacja!

Wskazywano na konieczność skrócenia czasu pracy, na wprowadzenie umów zbiorowych na terenie całego państwa. Wiele uwag poświęcono stanowi zdrowotnemu oraz potrzebie opieki społecznej.

W toku dyskusji zabrał głos min. Kościłkowski, który w dłuższym przemówieniu odpowiadał na poruszone przez posłów sprawy. Na wstępie zaznacza, że znajduje się w tym szczęśliwym położeniu, że posłowie domagali się zwiększenia jego budżetu. Niestety jest to ze względu na ogólnopństwowe niemożliwe.

Najistotniejszym zagadnieniem jest sprawa bezrobocia i w związku z tym sprawa młodzieży. Min. Kościłkowski oświadcza, że przez Fundusz Pracy zostało zatrudnionych na robotach publicznych sto kilkudziesiąt tysięcy osób co stanowi znaczne odciążenie rynku pracy.

Rząd zwiększył budżet Funduszu Pracy w bieżącym roku budżetowym do 95 mil. zł. i jeśli w przyszłym budżecie wynosi tylko 40 milionów, to dlatego, że opracowano wielki plan inwestycyjny, dzięki któremu wzrośnie zatrudnienie.

Z kolei min. Kościłkowski obszernie omawia dotychczasową działalność Pomocy Zimowej, stwierdzając, że dała ona dobre rezultaty. Już w listopadzie przeznaczono na ten cel 7 milionów zł. gotówki.

Akcją Pomocy Zimowej objęto w grudniu 322 tys. osób co razem z rodzinami dało pewno 1 milion osób. W następnych miesiącach liczba ta jeszcze znacznie wzrośnie.

Sprawa młodzieży bezrobotnej oraz w ogóle wprowadzenia młodzieży do życia gospodarczego jest specjalną troską min. Kościłkowskiego. Zapowiada wniesienie tej sprawy na Komitet Ekonomiczny i stworzenie międzyministerialnej komisji, która się nią będzie zajmować.

Przechodząc do sprawy skrócenia czasu pracy, zaznacza, że jest to sprawa bardzo trudna i wymagająca ostrożnego traktowania. W związku z wniesieniem projektu ustawy o skróceniu czasu pracy w górnictwie będzie okazja pomówienia na ten temat obszernie.

Skutki pierwszych mrozów

Nasilenie grypy wzmożło się

Pierwsze mrozy notowane w centrum kraju od trzech dni pociągnęły za sobą wzrost nasilenia epidemii grypy.

Skutki tej epidemii obserwować są zarówno w urzędach państwowych, jak i biurach prywatnych, gdzie znaczna część urzędników nie stawia się do pracy.

Również w szkolnictwie powszechnym i średnim frekwencja uczniów spadła o 20 proc. Epidemia grypy dała się również odczuć w lokalach publicznych i rozrywkowych. W ostat-

nich dniach znacznie zmalała liczba widzów w teatrach i kinematografach.

Nagle nastanie mrozów uratuje od zafamania się liczne przedsiębiorstwa w branży odzieżowej. Dotychczasowy wyjątkowo łagodny przebieg zimy, groził bowiem upadłością mi fabryk wyrobów dzianych.

Na dworcach kolejowych w Warszawie rozpoczęto wywieszanie codziennych biuletynów dla orientacji narciarzy wyjeżdżających do miejscowości górskich o stanie opadów śnieżnych w Tatrach i Beskidach.

Upiorny proces na Wołyniu

Jak wiadomo rozpoczął się w Łucku na Wołyniu proces przeciw dr. Biłobranowi jego pomocnikom i 5-ciu akuszerkom oskarżonym o dokonywanie zakazanych zabiegów ginekologicznych.

Z aktu oskarżenia wynika, iż w klinice dr. B. przychodzą na świat żywe noworodki pochodzące ze sztucznego poronienia były przez akuszerki krajane rzekomo dla przeprowadzenia sekcji naukowej.

W wielu wypadkach wyjmowano jeszcze dygocące serduszka. Ciałka morderczym noworodków zakopywano w ogrodzie przy lecznicy.

Potworny ten proces wywołał ogromne zainteresowanie w kołach lekarskich. Jak dowiadujemy się, na proces ten został wydelegowany przedstawiciel Izby Lekarskiej.

Sąd skazał dra Biłobrana na 1 rok więzienia, a pozostałych oskarżonych uniewinnił.

Pogoń za wiewiórką z przygodami

Wioska Pręgowo w „Kaszubskiej Szwajcarii” była ostatnio terenem szczególnego wypadku.

18-letnia Kazimiera Dziura wybrała się do pobliskiego lasu na poszukiwania zwierząt leśnych. W pewnej chwili dziewczyna zauważyła wiewiórkę, którą zaczęła ścigać, zamierzając ją schwytać żywym.

Zręczna wiewiórka wymykała się łowczyni i wreszcie wskoczyła na drzewo. Kazimiera Dziura nie dała za wygraną i wdrapała się na to drzewo. W pewnej chwili zauważyła dziuplę. Przypuszczając, że tam ukryła się wiewiórka, za wszelką cenę chciała dostać się do dziupli.

Ponieważ dziewczyna nie mogła ręką dosięgnąć dna dziupli, wsunęła tam nogę. Otwór dziupli był tak wąski, że Kazimiera Dziura nie mogła wyciągnąć nogi z powrotem. Nie pomogły szamotania ani wytężone wysiłki, noga tkwiła w dziupli jak w kleścach.

Nie wiadomo jak by się skończyło dla panny Kazimierzy Dziury polowanie to, gdyby następnego dnia nie przechodził około drzewa jeden z gajowych. Również i on nie potrafił wyciągnąć z dziupli nogi, omdlałej z głodu i zimna dziewczyny. Dopiero po rozszarzeniu otworu siekierą Kazimiera Dziura odzyskała swobodę ruchów.

Lawrence niemieckiego wywiadu

Prasa francuska szeroko się rozpisyje o działalności niemieckiego agenta Fritza von Langenheima w hiszpańskim Maroku, którego nazywa „Lawrencem Maroka”.

Tak jak Lawrence podczas wojny światowej podburzał Arabów przeciw Turcji i zdobył ich dla Anglii, tak Langenheimowi i jego sekretarzowi Reichshausenowi udało się podburzyć Marokańczyków przeciw Francji.

Langenheim przybył do Tangeru w roku 1930. Zna on doskonale arabski i wszystkie marokańskie dialekty. Swą

działalność rozpoczął od tego, że odwiedzał wszystkie szczyty marokańskie i nawiązywał przyjazne stosunki z ich szefami. Udało mu się również zdobyć zaufanie przewodcy narodowego Benuby. Dostarczał mu on środków pieniężnych na założenie elektrowni i kilku dzienników, które prowadziły propagandę na rzecz usamodzielnienia się Maroka i oderwania go od Francji i Hiszpanii.

W końcu władze miały dość tego burzyciela i wysiedliły Langenheima z Tangeru. Langenheim nie opuścił jednak

Maroka. Przeniósł się tylko do Tetuanu, gdzie nawiązał przyjazne stosunki z przewodcą nacjonalistów, Abdel Kalk-Torem.

W roku 1933, gdy narodowi socjaliści doszli w Niemczech do władzy, Langenheim przetłumaczył na arabski „Mein Kampf” Hitlera, jak również hymn hitlerowski Horst-Wessel-Lied.

Gdy w tym samym roku niemiecki poseł w Hiszpanii podjął podróż do Maroko, tubylcy witali go na sposób hitlerowski i odśpiewaniem Horst-Wessel-Lied.

Szymik umyślowo chore?

W związku z wyznaczeniem na dzień 20 b. m. w warszawskim Sądzie Apelacyjnym głównego procesu Aleksiego Szymika, skazanego na karę dożywotniego więzienia za zabójstwo dyrektora Z. U. S. ś. p. dr. Gosiewskiego, wystąpiła obrona do warszawskiego Sądu Apelacyjnego z sensacyjnymi wnioskami.

Wnioski oparte są na badaniach lekarskich, jakim poddawany był Szymik po zapad-

nięciu wyroku pierwszej instancji.

Jak wiadomo Szymik popadł w stan ciężkiej depresji psychicznej graniczącej z obłąkaniem, co stało się powodem przesłania go do szpitala więziennego.

Obrona wnosić będzie, by postępowanie karne wobec Szymika zostało zawieszone, a oskarżony poddany został nowej obserwacji psychiatrycznej.

Wyrok na terrorystów wołyńskich

Wczoraj zakończył się w Sądzie Okręgowym w Równem proces przeciwko 13 oskarżonym mieszkańcom Kostopola i pow. kostopolskiego z Piotrem Lewczukiem na czele oskarżonym o przynależność do O.U.N. i dokonanie szeregu podpałów domów i sklepów żydowskich.

Po zakończeniu przewodu, sąd ogłosił wyrok, skazując Piotra Lewczuka na 7 lat, Michała Seredę na 5 i pół roku, Aleksandra Kandraciuka i Pa-

wła Seredę po 5 lat, Danile Trofimczuka i Marię Aleksiejewkę po 4½ roku, Zosimę Aleksiejewkę na 4 lata i Irodion Dofzancę oraz Antoniego Seredę po 3 lata, Mikołaja Grypicę na 2 lata więzienia. Pozostałych oskarżonych sąd uniewinnił.

Prokurator zapowiedział apelację z powodu niskiego wymiaru kary i zwolnienia trzech oskarżonych.

Włamania przy pomocy dynamitu

HELSINGFORS. Grasująca na terenie Helsingforsu i dotychczas nie wykryta banda złodziei dokonywa codziennie coraz bardziej zuchwałych włamań za pomocą dynamitu.

Złoczyńcy włamali się onegdaj do Dyrekcji Lasów Pań-

stwowych, a w dniu wczorajszym dostali się do pewnej wielkiej firmy miejskiej oraz do poselstwa belgijskiego, gdzie rozpruli kasę poselstwa, w której znajdowało się jednak tylko 750 mk.

Wesoly kącik

Mróz

Mam w domu centralne ogrzewanie.

I dlatego kiedy bierze mróz, kładę palto, owijam się szalikiem i wychodzę na ulicę, żeby się rozgrzać.

Bo centralne ogrzewanie ma tę właściwość, że w czasie mrozu albo się rury zepsują, albo palacz strajkuje, albo gospodarz mści się na lokatorach, że nie płacą i nie pozwala palić.

Za to, kiedy się ociepli, centralne ogrzewanie tak zaczyna grzać, że nie można usiedzieć.

I znów trzeba wyjść z domu, żeby się ochłodzić.

Wczoraj był mróz. Więc musiałem wyjść z domu, żeby się zagrzać.

Różne są środki zagrzania się na ulicy.

Na przykład piecyk uliczny. Czasem znów wystarczą „namiętne spojrzenia” kobiety, żeby ci się zrobiło gorąco.

Ale piecyk niezawsze jest w pobliżu, a „namiętne spojrzenia” też zawodzą. Która kobieta spojrzy namiętnie na zmarzniętego faceta z czerwonym, zakatarzonym nosem?

Można jeszcze stanąć na ulicy i tak długo trzepać się oburącz „na rozgrzewkę”, aż się poczuje ciepło w kościach.

Jeżeli ktoś jest leniwy i nie chce mu się wysilać — może uniknąć fatygi. Wystarczy, że zatrzyma się przed wystawą dużego sklepu i zbije szybko.

Cały personel po chwili będzie na jego usługach. Na wyścigi go zaczną trzepać. Może być spokojny, że po minucie będzie mu gorąco.

Idę ulicą i szukam wrażeń do mroźowego felietonu.

Nagle podbiega do mnie facet. Zaczyna coś mi tłumaczyć na migi. Pokazuje na usta.

Nic nie rozumiem.

Wreszcie wyjmuję notes i pisze: „Niech pan zapali zapalniczkę i podsunie mi pod nos”.

Wariat — myślę sobie. Zapalam zapalniczkę i podsuwam mu pod nos. Po chwili uśmiecha się zadowolony.

Przepraszam pana — pyta — którądy się idzie na Wilczą?

— Prosto i na prawo.

— Dziękuję bardzo.

— A po co panu była zapalniczka?

— Żebym się mógł spytać. Wargi mi przymarzły i nie mogłem ust otworzyć.

Przy wózku parówkarza stoi jakiś jegomość i błaga.

— Panie, kochany, pożycz pan na chwilę dwie parówki.

— Parówek się nie pożyczają.

— Na jeden moment! Zaraz zwracam. Tylko sobie uszykuj mi owinę, żeby je trochę zagrzać.

Uliczni sprzedawcy tupią z całych sił nogami wzdychając tęsknie.

— Ehl! Dziś to tylko być strażakiem, przy jakim dobrym pożarze... I wcale ognia nie gasić.

Wróciłem do domu, aby pisać. Ale centralne ogrzewanie nie działa. Musiałem włożyć na kuchenie.

Siedzę na garnku z wrzącą wodą, nogi postawiłem na „fajerkach”, a piszę na po-

„Nie ma pracy dla złodziei”

100 awanturników utrudnia życie mieszkańcom Annopola

Właściwa tragedia Annopola nie kryje się ani w jego nędzy, ani w samej istocie bezdomności, ale przede wszystkim w tym, że zbrodniarzy i awanturników miesza się z ludźmi przyzwoitymi, a przez to tym właśnie przyzwoitym utrudnia no życie.

Grupa mieszkańców, którą spotykamy na t. zw. „miejskiej” stronie baraków, opisuje nam ten stan, wytworzony wadliwymi posunięciami pierwszych kroków, zmierzających do likwidacji bezdomności, w sposób prosty i uczciwy.

Gehenna

— To co panowie pisali o trudnościach, na jakie spotykamy przy wyszukiwaniu mieszkań poza Annopolem, jest tylko częścią naszej tragedii — mówi. — Baraki tutaj mają opinię jakiegoś karnego miejsca odosobnienia, w którym nie robi się nic oprócz występów, nie myśli się o niczym oprócz zbrodni.

Jeśli kamienicznik nie chce wynajmować mieszkania człowiekowi, który ma na sobie kreskę Annopola, to możecie sobie panowie wyobrazić, jak nas traktuje pracodawca, w chwilę, gdy staramy się o zarobek.

Kto chce otrzymać pracę, temu po prostu nie wolno się przyznawać, że mieszka na Annopolu, bo w przeciwnym razie pracodawca pokaże mu latychmiast drzwi.

— Czy doświadczali panowie takich wypadków na własnej skórze?

— Ja sam miałem taki wypadek — odpowiada nam jeden z rozmówców. — Jesienią ubiegłego roku budował parkany na Mokotowie. Ponieważ jestem z zawodu cieślą, więc spodziewając się paru groszy zarobku, poszedłem tam prosić, żeby mnie przyjęli do roboty.

Gospodarz popatrzył na mnie, zapytał gdzie robiłem i kazał iść do roboty. Uradowany pracowałem cały dzień, a po skończonej pracy kazał mi gospodarz przyjść, żebym wypełnił kartę. Poszedłem. I na tym skończyła się moja robota.

„Dla porządnego ludz.”

Jak tylko gospodarz dowiedział się, że mieszkam na Annopolu, zaraz się podniósł z krzesła i powiedział:

— Szkoda, że mi pan tego nie powiedział od razu, mój panie, bo nie zwracalibyśmy

sobie głowy. Ja tu mam trochę roboty, ale dla porządnego ludz!...

— A w czymże ja jestem nieporządny, proszę pana? — zapytałem.

— No, no mój, drogi, nie potrzebujemy się wzajemnie bujać! Dobrze wiemy, co wy tam na Annopolu jesteście wari. Ja tu chcę mieć robotników, a nie złodziei, żeby ich pilnować, czy przypadkiem nie ukradną mi czegoś z materiałów...

Co miałem mu na to powiedzieć. Łzy mi się zakręciły i odszedłem...

Krótko zatem mówiąc, cały Annopol cierpi za winy popełniane przez szajkę „moc-

nych”, najgorszego sortu awanturników.

— I właściwie ilu tych mocnych może być na Annopolu? — zapytaliśmy działających na tym odcinku przedstawicieli władz.

— W sumie nie więcej jak 100. Wszystkie burdy, wszystkie rozprawy nożowe, wszystkie grube nadużycia są ich właśnie dziełem.

— Więc jakże? — pytamy. — Nie ma żadnego sposobu, żeby się ich stąd pozbyć?

— Niestety. Takiego sposobu dotychczas nie zdołaliśmy wynaleźć.

Kierownictwo schroniska na Annopolu twierdzi wręcz, że

nikt inny jak właśnie owa grupa 100 „mocnych”, wola na całą stolicę o głodzie panującym na Annopolu, o nędzy jaka tu panuje i wzywa do ratunku...

— Bo w zasadzie sądzą panowie, że tej nędzy skrajnej i tego głodu tutaj nie ma? — pytamy zdumieni.

W odpowiedzi na to pytanie uzyskujemy cały szereg danych szczegółowych, zarówno o całokształcie pomocy dla mieszkańców Annopola, jak i o ich obecnej sytuacji materialnej. Dane te odsłaniają nam w najlepszy sposób prawdziwe oblicze Annopola, jeśli idzie o jego stronę społeczną.

Nowe sposoby wychowania

Sensacyjne doświadczenia psychiatry

Angielskie koła pedagogiczne są mocno zainteresowane niezwykle ciekawym doświadczeniem, przeprowadzanym przez młodego psychiatrę, Ota Shawa, na terenie szkoły dla dzieci trudnych do wychowania.

Szkola ta jest jedyną w swym rodzaju. Kierownictwo jej znajduje się w rękach wychowanków, którzy utworzyli z niej coś w rodzaju małego samodzielnego państewka. Nauczyciele mają stosunkowo małą władzę i mogą podlegać karze na równi z uczniami, jeśli takie będzie postanowienie „samorządu” uczniowskiego zarządzającego szkołą.

Wychowankami szkoły są tylko chłopcy. Uczniowie jeśli nie chcą, mogą nie przychodzić na lekcje, mogą wstawać i kłaść się spać, kiedy im się żywnie podoba, nie podlegają celесnym karom, które stosuje się jeszcze w większości szkół angielskich. Pomimo to wszelkie naruszenie dyscy-

pliny i porządku powoduje publiczny sąd nad winowajcą i wyrok feruje się większością głosów.

Czasami sąd nakłada na oskarżonego grzywnę pieniężną, którą ten powinien uiszczyć z własnej kieszeni. Malec, który został posadzony o kradzież pieniędzy (w szkole znajduje się wielu byłych kleptomatów), powinien oddać równowartość łupu. Jeśli wydał już skradzione pieniądze, może wystawić na licytację przedmioty znajdujące się w jego posiadaniu, lub zarobić pieniądze, pracując w ogrodzie szkolnym i otrzymując dwa pensy za godzinę.

Ustawodawstwo szkolne reguluje samo życie. Tak na przykład farmer, którego posiadłość graniczy ze szkołą, po skarżył się „administracji szkolnej”, że jej wychowanko wie straszą jego owce. Po wpłynięciu tej skargi, publiczny sąd szkolny natychmiast zebrał się na naradę i posta-

nowił nakładać kary pieniężne na tych wychowanków szkoły, którzy w przyszłości będą straszyć owce farmera.

Niektóre ustawy, do których uczniowie doszli sami, przypominają do złudzenia ustawy istniejące w każdym cywilizowanym kraju. Tak na przykład uczeń, który pragnie otrzymać prawo jazdy na rowerze, musi zdać egzamin przed specjalną komisją, składającą się z dwóch uczniów. Jeden z uczniów chciał urządzić „akwarium” w słoiku po konfiturach. Umieścił tam około stu rybek, które zdechły wskutek ciasnoty. Wówczas wydano ustawę, na mocy której każdy uczeń pragnący opiekować się zwierzętami powinien otrzymać pozwolenie, kosztujące pół pensa i wydawane dopiero wówczas gdy „petent” wykaże się zdolnościami do opieki nad zwierzętami.

Większość wychowanków szkoły rekrutuje się z dzieci, którymi nie mogą zajmować się rodzice, ani normalne szkoły. Wielu z nich było nerwowo chorymi i wstąpiło do szkoły bezpośrednio z zakładu leczniczego. Inne znów jak już wspomnieliśmy, były kleptomanami.

Jednakże większość tych dzieci które nie uznawały żadnego autorytetu i dyscypliny, chętnie i samoradnie poddaje się samodyscyplinie oraz trzyma się ustaw, które same opracowały i słucha się „ustawodawców”, których wybrały. Bardzo wielu wychowanków przeobraziło się już w zupełnie zdrowe i normalne dzieci.

Afera byłego sekretarza

Znów ujawnienie nadużyć

Lustracje, skarbowości sądownej, dokonywane przez władzę, doprowadzają do wykrycia najrozmaitszych nadużyć. Do wianka tego rodzaju procesów przybył jeszcze jeden: sprawa b. sekretarza Sądu Grodzkiego oddziału rekwizycyjnego w Warszawie, Mariana Gudrymowicza.

Do obowiązków Gudrymowicza należało przyjmowanie wszystkich podań i wniosków od osób, które starały się o wywindykowanie spadków, pozostawionych przez ich krewnych w Ameryce. Sekretarz Gudrymowicz przyjmował również opłaty, uiszczane tytułem legalizacji dokumentów.

Opłaty te jednak ginęły w przepastnych kieszeniach nieuczciwego sekretarza. Aby nie pozostawić po sobie żadnych śladów, Gudrymowicz wynosił odpowiednie akta sądowe do prywatnego mieszkania swej szwagierki.

Nadużycia dzięki licznym in-

terwencjom osób zainteresowanych, które na próżno oczekiwały załatwienia swych podań, wyszły na jaw.

Okazało się, że w mieszkaniu szwagierki Gudrymowicza znajdowało się około 3000 wniosków i podań. Ustalona w ten sposób suma nadużyć sięgała 5.000 zł.

Wczoraj Sąd Okręgowy w Warszawie skazał sekretarza — defraudanta na 3 l. więzienia.

RADIO

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.33 G. mnastyka. 6.50 Muzyka lekka (płyty). 7.25 „Pa. e. informacji”. 7.30 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Śpiewamy piosenki. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Francuskie utwory skrzypcowe (płyty). 12.50 „Skrzynka rolnicza”. 13.00—14.30 Przerwa. 14.30 Słuchowisko dla dzieci p. t. „O chińcyku Czang Czang i porcelanowej księżniczce”. 15.00 Wadomości gospodarcze. 15.15 Koncert rozrywkowy. 16.00 Nasz program. 16.10 „Życie kulturalne stolicy”. 16.15 „Muzyka gór” — koncert. 17.00 Koncert solistów. 17.50 „Przegląd wydawnictw”. 18.00 Pogadanka aktorska. 18.10 Pogadanka sportowa. 18.20 Koncert reklamowy. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą: „Tance słaskie”. 19.20 Koncert w wyk. ork. P. R. z udziałem Henryka Ładarskiego. 20.25 Nowości literackie. 20.50 Pogadanka aktualna. 21.55—21.60 Przerwa. 21.60 „Życie i talent”. (transm. z Wiednia). 22.10 „Kukułka w. eńska”. „Kukułka na stypie”. 22.40 Muzyka taneczna. Zakończenie audycji o g. 23.30.

krywie dużego kotła, w którym się gotuje bielizna.

Napoleon Sądek.

FILM I ŻYCIE.

Reżyser filmowy:

— Niechże pan nie porusza się tak bezradnie, prowadząc narzeczoną do ołtarza! Przecież to nie ślub, a scena filmowa.

Na fotografii naszej widzimy księżną Julianę z matką, która na nartach w Krynicy podczas rozmowy w chwili odpoczynku.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Młody bojowiec Tadeusz Orliński, zwany Sokółem, z rozkazu wydziału bojowego zastrzelił w Otwoku komisarza żandarmerii. Uciekając przed pościgiem, wpadł do willi pułkownika żandarmerii, Iwanowa. Tu ukryła się Tatiana, córka pułkownika. Matka Tatiany była Polką i zmarła przed dwoma laty. Tatiana zachowała się w bojowcu i wraz z nim uciekła z domu ojca.

Sokół pracował w fabryce papierosów Polakiewicza. Między robotnikami tej fabryki była młoda i ładna Jadwiga Izdebska, która skrycie kochała się w Orlińskim. Majster Kazimierzczak zwał do siebie Jadwigę i usiłował ją zniewolić. Dziewczyna jednak stawiała mu opór, uciekała, lecz w czasie szamotaniny się z nim wypadła jej odezwa, którą otrzymała od Sokola. Kazimierzczak, chcąc się zemścić na dziewczynie, udał się do ochrony i Jadwigę Izdebską zostawił aresztowaną.

Podczas jednej z rozmów Tadeusz wyznał Tani, że przygotowuje zamach na pułkownika Iwanowa. Tania po dłuższej walce wewnętrznej nie mogła się jednak oprzeć temu, aby nie zawiadomić ojca. Wysłała więc anonimowy list do pułkownika, donosząc o zamachu, jaki rewolucjonści szykują na niego. W chwili gdy pułkownik otrzymał list, aresztowano w pobliżu willi w Otwoku jakiegoś bojowca z rewolwerem. Był nim Tadeusz.

Po aresztowaniu Tadeusza, postanowiła Tania pod wpływem wyrzutów sumienia dokonać sama własnoręcznie zamachu. Pewnego dziesiątego dnia wsiadła do dorożki i kazała się zawieźć do ratusza.

Tania przybyła do gabinetu swego ojca, by dokonać na nim zamachu, ale pułkownik odebrał jej rewolwer i zmusił do tego, by udała się z nim do Otwoka. Po drodze gdy jechała powozem zauważyła ją doktor Dłuski.

Gdy Iwanow zmusił Tanię, by udała się z nim do Otwoka, a bojowcy podejrzewali ją o zdradę, Tadeusz po ucieczce z gmachu sądu, ukrył się w domu matki swego towarzysza, Piaseckiego, straconego przez Moskali.

Piasecka udała się do mieszkania Tani na Grochowie, ale tam powiedziano jej, że Tania już nie mieszka, wobec tego Tadeusz posłał ją z karteczką do doktora Dłuskiego. Tego dnia jeszcze zjawił się w mieszkaniu Piaseckiej jako wysłannik bojowców kolejarz Pawlak, który opowiedział mu o zdradzie Tani. Tadeusz polecił natychmiast Pawlakowi załatwić kogoś z wybitnych bojowców, by przybyli do niego w pilnej sprawie.

Zbliżył się termin rozprawy sądowej przeciw Jadzi Izdebskiej. Sprawa odbyła się w sądzie wojskowym, gdzie zjawił się Kazimierzczak i pułkownik Iwanow, obciążając oskarżoną, przypisując jej ożywioną działalność bojowniczką. obrońcą, któremu przewodniczący sądu utrudniał pracę, rzekł się obrony. Głos zabierał Jadzia, by powiedzieć swe ostatnie słowo.

Jadzia została skazana na śmierć. Do jej celi przybyło kilku wywiadowców, którzy usiłowali jeszcze przekonać ją, by wydała „swego kochanka Orlińskiego”. Ale na próżno. Jadzia była nieugięta.

A tymczasem Tania, więziona w willi przez swego ojca, czyniła wszystko, by uciec.

Tania otrzymała zawiadomienie w bukietcie kwiatów, przesłanych rzekomo przez jej narzeczonego, by stawiała się o 5-ej po południu na rogu Królewskiej i Placu Saskiego, gdzie ją będzie oczekiwał przedstawiciel organizacji bojowej, który zaprowadzi ją na śledztwo w jej sprawie. Korzystając z chwilowej nieuwagi szpiclów i żandarmów, przeskoczyła przez płot willi swego ojca i zaczęła uciekać w stronę Celestynowa.

Idąc drogą przy szynach kolejowych w stronę Celestynowa spotkała Tania Kazimierzczaka, który ukrywał się za Otwokiem przed zemstą bojowców. Kazimierzczak poznał Tani zamachowczynię, która usiłowała go zamordować. Uroda Tani obudziła w nim jednak namiętność; pod pretekstem dokonania rewizji zaciągnął ją do pobliskiego lasu, chcąc ją tam zniewolić. Tania jednak powzięła szybko decyzję.

Kazimierzczak szedł w głąb lasu, trzymając jedną ręką pod ramię Tanię, by mu nie uciekła. Krew uderzyła mu do głowy: za chwilę, myślał, posiadzie ją.

Nagle potknął się o gałąź. Laska mu wypadła z ręki, zachwiał się i upadł. Tania wykorzystała tę chwilę, wyrwała mu z ręki rewolwer.

Zanim przerażony Kazimierzczak zdołał z powrotem stanąć na nogi, zanim zdołał krzyknąć — wycelowała Tania prosto w jego głowę jego własną broń.

Pociągnęła cyngiel — rozległ się strzał.

Kula przeszła głowę Kazimierzczaka, który oadł martwy. Jak podcięty pień zwał się na ziemię.

Prowokatorka musi zginąć

Tania odrzuciła rewolwer. Nie chce mieć przy sobie broni, stanowiliby to dowód jej czynu przestępczego. Pobiegła przed siebie w stronę toru kolejowego.

Nie ogląda się i biegnie naprzód. Ledwo zdołała złapać trochę tchu. Chce być jak najdalej od miejsca przestępstwa. Wokoło nie ma żywej duszy.

Odetchnęła z ulgą. Teraz szybko szła w stronę Celestynowa.

Z początku zamierzała biec całą drogę, ale wzbudziłoby to tylko podejrzenie, a po wtóre jest wyczerpana tymi przeżyciami. Kolana uginają się pod nią.

Po raz pierwszy w życiu zabiła człowieka. Wy-

daje jej się, że to jakiś sen, że to nie ona strzelała, tylko jakaś obca ręka.

Różne uczucia walczą w niej. Cieszy się i boi się, radość zmienia się w smutek i żal. W głowie jej huczy, jak w kotle. Nerwy są naprężone do najwyższego stopnia. Myśli krzyżują się, gonią się, nie może skupić się, a jej młode serce ledwo nie wyskoczy z piersi.

Kroczy po drodze piaszczystej. Oto przebiegł obok szybko pośpieszny pociąg. Dziś myśl zrodziła się w jej głowie: rzucić się pod koła tego pociągu, zginąć! Ale myśl ta szybko zniknęła: idzie nadal spokojnie przed siebie.

Jakiś młody, elegancki pan mija ją. Uśmiecha się do niej. Usiłuje ją zaczepić — ale ona nie odpowiada mu. Jest nachmurzona, spieszy się bardzo.

Idzie przed siebie ostatkiem sił. Pyta jakąś kobietę, czy jeszcze daleko do stacji. Celestynowa.

— Cztery wiorsty, paniusiu!

Cztery wiorsty? Och, tak daleko nie dojdzie. Nagle opadła ją jakaś wielka słabość, przed oczyma jej obracają się czarne koła. Usiadła przy drodze, na pniu, by odpocząć.

Drogą nadjechała furmanka chłopska. Tania pyta chłopca, czy potrafi ją dowieźć do Celestynowa.

...Pociągnęła cyngiel — rozległ się strzał...

— Czemu nie — odrzekł chłop i uśmiechnął się. — Za dwadzieścia kopiejek dowiozę panią.

— Dobrze, dam ci nie dwadzieścia, ale dwadzieścia pięć...

— A, bardzo dziękuję...

Tania wskoczyła na furmankę która potoczyła się szybko naprzód. Chłop uderzył konia, pogonił go i odezwał się:

— Ach, ci Moskale to już sobie za wiele pozwalają...

Tania zadrżała odruchowo.

— Co się stało? — zapytała.

— Przejeżdżam teraz jakąś uliczką w Otwoku, zatrzymuje mnie kilku żandarmów, pytają, skąd jadę. Powiadają, że jadę ze Świdra. Powiadają, czy nie widziałem takiej pani. W zielonej sukience? Odpowiadam im, że widziałem wiele pań, ale nie zwróciłem uwagi, jakie sukienki one noszą. Nie znam się tak dobrze na kolorach. A gdy tak odpowiedziałem, nie zdążyłem obejrzyć się, a już jeden żandarm wałnął mnie pięścią w kark, tak że się aż zachwiałem. Kazał mi dalej jechać. ...Ach, co to za podły naród ci Moskale. I za co to mnie bili?

Tania zbliżyła. A chłop spojrzał na nią i powiedział:

— Zdaje się, że pani. Noszą właśnie zieloną sukienkę? Może to ona panią szuka...

— Przecież tu nie Świdra, tylko Celestynów — stara się Tania uśmiechnąć. — Nie mam nic wspólnego z jakimiś żandarmami...

— A cóż ja mam z nimi wspólnego? Czepiają się każdego człowieka, boją się wszystkich... Są gorsi od psów. Jak do psa przemówisz łagodnie, to ciebie nie ugryzie, ale jak do nich mówisz, to nie ci nie pomoże... Biją każdego, kto im pod rękę podpadnie... A niech ich licho porwie... Niech ich licho porwie...

— Zda się, że pani. Noszą właśnie zieloną sukienkę? Może to ona panią szuka...

— Przecież tu nie Świdra, tylko Celestynów — stara się Tania uśmiechnąć. — Nie mam nic wspólnego z jakimiś żandarmami...

— A cóż ja mam z nimi wspólnego? Czepiają się każdego człowieka, boją się wszystkich... Są gorsi od psów. Jak do psa przemówisz łagodnie, to ciebie nie ugryzie, ale jak do nich mówisz, to nie ci nie pomoże... Biją każdego, kto im pod rękę podpadnie... A niech ich licho porwie... Niech ich licho porwie...

— Zda się, że pani. Noszą właśnie zieloną sukienkę? Może to ona panią szuka...

— Przecież tu nie Świdra, tylko Celestynów — stara się Tania uśmiechnąć. — Nie mam nic wspólnego z jakimiś żandarmami...

Chłop trzasnął biczem konia, który pognał szybko. Była to wychudzona szkap, która resztką sił wlokła furmankę.

Nareszcie przybyli do stacji kolejowej. Tania szybko zeskoczyła z furmanki i pobiegła do kasy kupić bilet, bo z dala ukazała się lokomotywa, i kłęby dymu unosiły się w powietrzu.

Na stacji zastała mało ludzi. Tania kupiła bilet drugiej klasy i wsiadła do przedziału, który był zupełnie pusty.

Dokąd jedzie? Umówiono ją dopiero na czwartek, na godzinę piątą, a teraz jest poniedziałek dopiero. Gdzie spędzi te kilka dni? Musi ukryć się gdzieś bo ojciec będzie ją szukał. Świat do góry nogami wywróci, by ją odszukać.

Nie wolno jej stawiać się do towarzyszy przed terminem, jaki jej wskazali. To może tylko wzmocnić podejrzenie przeciw niej. Dokąd by się zjawiła, wszędzie unikanoby jej... A może zastrzeliliby ją.

Jest przecież posądzona o prowokację... A z prowokatorami partia nie ma zwyczaju patyczkować się; tak powiedział jej pewnego razu Tadeusz.

Tadeusz... Tak Tadeusz...

Zadrżała, gdy sobie przypomniała jego postać. Gdzie jest teraz? Czy go jeszcze kiedyś ujrzy? Czy jeszcze usłyszy jego dźwięczny głos, czy ucałuje jeszcze jego usta?

W jej oczach zjawili się lzy?... Zagląda przez okno... Oto Falenica... Wawer... A oto jest już w Warszawie...

Dokąd zajędzie wprost z dworca? Przeliczyła pieniądze, jakie ze sobą zabrała: ma czterdzieści cztery ruble... Tymczasem ta suma starczy jej. Może dni jej są policzone. Być może w czwartek już zabiją ją...

Tania znów zadrżała. Pociąg stanął. Pasażerowie wysiadają. Oto plac przed dworcem kowelskim. Szpicle, żandarmi, policjanci. Wielu ludzi zatrzymują, rewidują. Przede wszystkim mężczyzn. Zapewne ojciec jej będąc pewien, że wyruszy ze stacji Otwok, nie dał znać jeszcze do Warszawy.

Tania przypomniała sobie, że nie ma ze sobą ani paszportu, ani żadnego innego dokumentu. A co będzie, jeśli ją zapytają o paszport?

Podchodzi do dorożkarza i powiada: Jedź pan? Dokąd? pyta zdziwiony dorożkarz. Odpowiada mu: Nie jestem tutejsza, nie znam lokali. Niech pan mnie zawiezie do jakiegoś taniego hotelu.

Dorożkarz zawiózł ją w stronę Bonifraterskiej. — Tu na trzecim piętrze są tanie pokoje umeblovane, — powiedział na pożegnanie.

Ciemny korytarz. Gdy drzwi otworzyły się, dobiegł Tanię zapach potu ludzkiego i smażonej ryby. Tania powiada, że chce tu kilka nocy przenoćować.

— Świetnie! — powiada właściciel zajezdni mierząc ją wzrokiem od stóp do głowy — proszę tylko o paszport...

— Paszport? Nie mam przy sobie paszportu... Czy kobiety powinny również mieć paszport?

— W dzisiejszych czasach — oczywiście! A pani nie ma paszportu?

— Nie.

Właściciel zajazdu milczy chwilę. Tania przypomina sobie, że Tadeusz jej kiedyś powiedział, iż wartość pieniędzy jest większa, aniżeli wartość paszportu. Wyjęła z portmonetki pięćorublowkę. Oczy gospodarza zabłysły. Twarz jego rozjaśniła się.

W takim zajezdzie sypia zwykle dziesięciu gości w jednym pokoju. Ale Tania otrzymała oddzielny pokój w prywatnym mieszkaniu właściciela. Tu spędziła czas do czwartku, nie wychodząc z zajazdu. W czwartek uregulowała rachunek i wyszła na ulicę. Zawołała dorożkę i kazała zawieźć się na Plac Saski.

Padł deszcz i buda nad dorożką była podniesiona. Tania była bardzo rada, że nikt z przechodniów jej nie zauważył.

Serce jej waliło, jak młotem, tak, że nie mogła tchu złapać. Dreszcz przeszył jej ciało, szczekała zębami.

„Tak zapewne czują się ci, których prowadzą na szubienicę”, — pomyślała. „Czy nie jest to czasem ostatnia droga mego życia?”

Dorożka zatrzymała się. Tania wysiadła.

Dalszy ciąg jutro.

Kalendarz dnia

SOBOTA

16

STYCZEŃ

Marcelego p. m.
Włodzimierza.
Słowiański: Włodzi
mira.
Słońca wsch. 7.38,
zach. 15.54.
Księżycy wsch. 8.51,
zach. 20.56.

HISTORIA PODAJE:

1649. Wjazd Jana Kazimierza na koronację do Krakowa.
1831. Gen. Chłopiński rzeka się dyktatury.
1832. Car Mikołaj I znosi konstytucję Królestwa Polskiego.
1919. Ign. Paderewski na czele rządu.
1920. Powstanie Ligi Narodów w Genewie.

LIGA NARODÓW

Liga Narodów, mająca dziś swa siedzibę w Genewie, zebrała się po raz pierwszy dn. 16.1 1920 w Paryżu pod przewodnictwem Leona Bourgeois. Było to wówczas tylko zwołanie samej Rady Ligi, zwołane przez prez. St. Zjedn. Wilsona i wkrótce potem przystąpiono do ściślejszej organizacji tej instytucji po koju. Liga Narodów działała dużo dla usunięcia powojennego chaosu i rozprężenia w Europie, trwałego pokoju ludzkości jednak zapewnić nie była dotąd w stanie.

KTO NIE WIE, ŻE

Ojczyznę wódki jest Arabia.
WESOŁE DROBIAZGI
Mieszkanca Peru — peruka.

Tłumaczenie snów

P. Robert Lis. Rozrywka czeke Pana. Rozmowa o podróży. Miła wizyta.
P. Liza z Wilna. Wyzdrowieje Pani. Na toleńci grać nie radzę. Obie córki rychło wyjdą za mąż. Z mężem proszę się nie kłócić. Nie opuści on Pani, gdyby tak uczynił, to można go sądowo zmusić, aby płacił Pani alimenty.

Ulk. (Grodno). Brómeł myśli o Pani. Będzie rozmowa z mężczyzną w mundurze. Kłopot z papierem urzędowym. Ujrzy Pani dawną niewdzięczną osobę.

Nieznamoma. Narzeczony kocha Panią. Wszystko zakończy się dobrze. Ktoś Panię obmawia, ale nie zaszkodzi to Pani.

P. „Rozkoszna”. Opisany sen zdradza niezaspokojenie erotyczne.

P. Stela 1917. Pani tellzman: pierścień z czerwonym oczkiem. Blondyn myśli o Pani.

Nr. 5495. Opisane trzy sny o zebach wróżą zmianę w rodzinie, nie na gorzszą. Ciekawą nowinę usłyszy Pan z ust kobiety.

P. Bron. Patrz wyżej.

P. Bron. Otrzymał Pan pieniądze. Otczony jest Pan przyjaciółmi. Zamiar spełni się.

P. „Optymistka 15”. Szatyn interesuje się Panem. Będzie miła rozmowa. Smutek spowodowany przez meczystkę.

P. Storchy Maryla (Kłopot n. l.). Trzy będzie. Sen krewnej wróży kłopot i pieniądze.

P. Polosianka 15-247. Komplementy czekają Panią. Matka uraduje się.

Higieniczna Pani używa wody kłopotliwej.

BLANC ET NOIR

GILOT

PARIS

Na malej wokandzie...

Pogadanka o aniołkach

czyli

fruwająca Kasia

(A. E.). Pani Zagórska karmiła kaszką na mleku swego synka, Tadeusza. Ale chłopczyk jadł niechętnie i głęboko nad czymś przemysliwał.

Wreszcie gnębiona go krewetka przybrała formę słoną i Tadeusz zrekl:

— Mama...

— Co?

— Czy na świecie som anto-

ly?

— Są.

Tadeusz znów zaczął łamać

sobie głowę nad niezrozumia-

łym zagadnieniem.

— A czy fruwają?

— Fruwają.

— W powietrzu?

— Tak.

— A dlaczego Kasia nigdy

nie pojrunie?

— Która Kasia? Nasza słu-

żająca? Przecież ona nie jest a-

nuolem!

— To dlaczego tata mówił na

nią wczoraj: mój aniele?

Tragedia zakochanej służącej

Porzucona przez amanta usiłowała wypalić mu oczy

Stanisława Bajer, jedna z tysięcy służących, na których pasożytują darmozjadzi i wydrwigrosze, odgrywający rolę zakochanych, miała przyjaciela Stanisława Karczmarczyka.

Znajomość ta oprócz spełniania posług intymnych sprawiała się do tego, że Karczmarczyk wyludzał od Bajerówny pieniądze, odwiedzał

ją często i nie miał żadnych skrupułów, że „ukochana” oddaje mu swoją porcję obiadu. Wszystko to się odbywało pod szyldem już rychłego ślubu, którego jednak data była przez „zakochanego” stale odkładana.

To doprowadzało Bajerównę do rozpacz. Na zwracanie przez jej znajomych uwagę, że Karczmarczyk nie ma za-

miaru żenić się, Bajerówna odpowiadała, że to jest niemożliwe... ale gdyby o tym się przekonała, wypalił oszłostowi oczy.

Jakoż wkrótce maska spadła. Karczmarczyk wręcz zapytany, oświadczył, że o ożenku nie myśli. W tej chwili Bajerówna chlusnęła mu w oczy żrącym płynem, po czym pobiegła do komisariatu, mel-

dując dyżurnemu przodownikowi.

— Oślepiłam kochanka!

Okazało się jednak, że Karczmarczyk doznał nie-

znacznych obrażeń twarzy.

Normalną rzecz koleją Bajerówna stanęła wczoraj przed Sądem Okręgowym w Warszawie.

Zapadł łagodny wyrok 1 roku więzienia z zawieszeniem.

Za ciężkie okaleczenie dwojga niemowląt

Sensacyjna rozprawa przed sądem

W wydziale cywilnym Sądu Okręgowego w Warszawie toczyła się sensacyjna sprawa o odszkodowanie za okalecze-

nie dwojga niemowląt, urodzonych w szpitalu starożytnym na Czystem.

Zona kupca Markusa Szajnówicza uległa wypadkowi. Ponieważ znajdowała się w odmiennym stanie, zachodziła

obawa, że nastąpi poronienie. Jakoż wkrótce po przewiezieniu jej do szpitala, urodziła dwoje bliźniąt. Poród był przedwczesny i niemowlęta, by utrzymać przy życiu, ułożono na specjalnych grzejnikach (permaforach).

Czy to skutkiem nieogledności czy braku starania bliźniąt poparzyły się tak, że jedno uległo trwałej szpetocie, a drugiemu trzeba było aż amputować rączkę.

Ojciec bliźniąt wystąpił przeciwko szpitalowi o odszkodowanie w sumie 10.000 zł.

Sąd zarządził przesłuchanie licznych świadków, w tym akuszerki, lekarzy i pielęgniarek.

Orzeczenie w tej sprawie zapadnie za kilka dni.

Ostry atak „białej gorączki”

Omiał nie doprowadził do zbrodni

W zakładzie restauracyjnym Józefa Kielbasińskiego pracowała w charakterze kelnerki Janina Krasieńska, która noco wala u swych chlebodawców.

Pewnej nocy Krasieńska poczuła na sobie ciężar ludzkiego ciała. Kiedy odrętwiała ze strachu zbudziła się, ujrzała na łóżku żonę Kielbasińskiego, Teofilę, która dygocąc całą próbowała zasłonić się przed czymś Krasieńską, jak taranem.

Sytuacja wyjaśniła się rychło, bo oto w progu stanął Kielbasiński z nożem rzeźniczym w ręku.

Kielbasiński zaatakował obydwie kobiety. W pewnym momencie awanturnik poślizgnął się. Z tego skorzystały obydwie niewiasty i wpadły do mieszkania sąsiada, Pawła Pierzchały, błagając, by wezwał policję. Pierzchała wszedł do mieszkania Kielbasińskich. Restaurator w tym czasie zdążył zmienić narzędzie: zamiast noża błyszczała w jego ręku lufa.

Ledwo Pierzchała wszedł do mieszkania, kiedy Kielbasiński widać niezadowolony z interwencji sąsiada, skierował lufę

w jego stronę. Padł strzał. Kuładerzyła Pierzchałę w czoło, ale nie naruszając kości.

Na wszczęty alarm przybiegł posterunkowy, któremu Kielbasiński oświadczył, że strzelał ze straszaka. Straszaka tego nie znaleziono, ale na podłodze została nieuprzątnięta widocznie kula flowerowa.

Wczoraj Kielbasiński stanął przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Twierdził, że pod

wplywem alkoholu dostał białej gorączki i nie pamięta przebiegu zajścia.

Największą trudność stanowiło ustalenie rodzaju broni, użytej przez Kielbasińskiego, Od tego bowiem zależała odpowiedź na pytanie, czy można było z tej broni zabić człowieka, choćby z bliskiej odległości.

Powołano w tym celu eksperta rusznikarza.

Jak to donosiliśmy został porwany przez „kidnaperów” syn dr. Matisona. Porywacze nie zgodzili się na okup w wysokości 28.000 dolarów.

Amerykański czek

w rękach nieuczciwego listonosza

Listonosz Franciszek Lipiński zwrócił się do swego znajomego Joska Kona i, okazując mu czek amerykański na 200 dolarów, prosił o pomoc przy realizacji. Czek był wystawiony na imię Bajli Wajna.

Kon, nie przypuszczając, aby funkcjonariusz pocztowy posiadał czek nielegalnie, zgodził się na propozycję. Przygodkowo miał on znajomego, Chaima Wajna, którego zapytał, czy nie zna jakiegś Bajli Wajna, która otrzymała czek z Ameryki.

Wajn z miejsca oświadczył, że przecież to jest jego bratowa, która od dłuższego czasu oczekuje na sygnalizowaną już z Ameryki kwotę 200 dolarów. Ten niezwykle zbieg okoliczności stał się zgubą Lipińskiego.

Zapytany przez władze pocztowe, listonosz nie umiał dać odpowiedzi, w jaki sposób znalazł się w posiadaniu czeku.

Wytoczono mu sprawę karną o nadużycie.

Wczoraj Sąd Okręgowy w Warszawie skazał Lipińskiego na rok więzienia.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy lksa z Czytelnikami

„Nie będzie ten, to będzie inny”

„CZARNY TULIPAN” z Płocka pisze:

„Mam lat 16. Nie jestem ładna ani zgrabna. Jestem blondynką, du- że szare oczy, czym zdobywam przyjaźń wielu osób.

Jestem b. nieszczęśliwa. Pani Redaktorze, Pan rozumie, że młode dziewczęta często błądzą, a potem żalują. Ze mną było inaczej.

Mając lat 14, zostałam wciągnięta w zię towarzyszywo mężczyzn, z którymi zawierałam znajomość. Pożądali mnie, lecz każdy z nich obawiał się mego ojca, który jest bardzo surowy.

Jeden z moich znajomych skorzystał z naiwności mojej koleżanki. Za marny prezent, który jej ofiarował, zgodziła się na wyprowadzenie mnie niby na wycieczkę poza miasto.

Poszłam z nią, a ten ni stąd ni z owąd znalazł się w lesie i zaczął nam towarzyszyć. Gdy wspomniałam o powrocie, przewrócił mnie na ziemię i zamierzał mnie zniewolić, lecz ja, jak się okazało, miałam więcej siły, aniżeli on i zamiary się rozwinęły.

Zrozumiałam, że to, co on mi chciał zrobić, zostałoby plamą na całe moje życie.

W krótkim czasie przecierpiałam wiele, lecz czas goi rany. Przyzwyczaiłam się do nowego trybu życia. Przed rokiem znów za pośrednictwem jednej z moich przyjaciółek, poznałam mężczyznę, z którym sym patyzowałam, ale nie więcej (lecz on był pewny, że go kocham).

Co robić, przyznaję, że skruchałam, że byłam o niego dziwnie zazdrosna. Gdy go spotkałam z inną, robiłam mu awanturę.

On jednakowoż był bardzo zadowolony, że taka młoda dziewczyna za nim przepada. Ale wszystko ma swój koniec.

Od dwóch miesięcy spotykam się z innym chłopcem. Ten mi się podobia i jego właśnie kocham. Nie wyobrażam sobie życia bez niego, lecz nie wiem, jaki los mi jest przeznaczony. Choć go kocham, ale bez wzajemności.

On mi każe kochać innego, lecz serce nie znośi rozkazów i bije tylko dla niego. Jestem nieszczęśliwa.

bo mój ukochany przyjaźnił się z moją koleżanką.

Gdybym chciała, znalazłabym na to radę, lecz nie chcę mścić jego szczęścia. Może on ją kocha, a później przeklinamby mnie, że wszystko stracił przeze mnie.

Drogi Redaktorze, kocham go bardzo, lecz jak go zmusić, by mnie kochał tak, jak ja jego? Wiem, że tego uczynić nie można, a co najważniejsze, że miłość pod przymusem jest nic nie warta. Więc co mi pozostaje?

Rzeczywiście właściwie nic innego, niż wrzec się owego Stacha, w którym Pani nie jest w stanie wzbu- dzić wzajemności.

Możeby Pani kochała go nadal, jeżeli to już taka wielka miłość, licząc na to, że może jednak kiedyś ten ogrom uczucia znajdzie jakiś od- dziek w sercu Stacha. Ale do tego trzeba wiele cierpliwości.

Niech Pani sobie może na razie jednak szuka kogo innego, jedno- cześnie nie zaniedbując swych wy- silków w kierunku Stacha. Nie będzie ten, to będzie inny.

Dwie kule i 13 ciosów pilnikiem

za to, że zbrodniarza nie kochała

Mieszkaniec wsi Lubieniec, gminy Radzików koło Błonia pod Warszawą, Karol Głowacki zakochał się w córce sąsiadów Marii Piaseckiej. Postanowił się z nią ożenić. W tym celu oświadczył się pannie, ale panna nie czuła w swym sercu wzajemności dla Głowackiego i powiedziała mu szczerze, że za niego z tego powodu wyjść nie może. Głowackiego nie zadowolila ta odpowiedź. Nie kocha, to nie z tego, pojechał po ślubie. Argumenty te nic nie pomogły.

Głowacki poprzysięgł zemstę. Jeżeli nie ja, to nikt inny także! Kupił rewolwer z zamiarem dokonania zamachu na życie Piaseckiej. Dla pewności uzbroił się jeszcze w wyostrzony długą trójkątny pilnik. Przyrzucił się na drodze na dziewczynę.

Wczoraj upolował ją. Zastąpił jej drogę, żeby jeszcze po raz ostatni zapytać, już z rewolwerem w ręku, czy wyjdzie za niego. Przytrzymał ją za rękę. Dziewczyna wyrwała mu się z rąk i rzuciła do ucieczki.

Głowacki poczył za nią strzelać. Strzelił dwukrotnie i trafił. Dwie kule przeszły dziewczynę przez plecy na wylot. Upadła tracąc przytomność i brocząc krwią. Głowacki trzeci raz pociągnął za cyngiel już do leżącej dziewczyny. Rewolwer się zaciął. Wie-

dy wydołwał pilnik i poczył Piasecką kłuc po całym ciele. Zadał jej 13 ciosów i upewniwszy się, że dziewczyna nie żyje, ulotnił się.

Tymczasem dziewczyna była tylko ciężko poraniona, ale żyła. Znaleźli ją na drodze ludzie ze wsi. Zaalarmowali

wieś. Zbiegli się chłopci, sprowadzono policję, która wszczęła dochodzenie. Nie było to trudne, gdyż Piasecka po udzieleniu jej pomocy lekarskiej zdradziła nazwisko zbrodniarza. Aresztowano go i odstawiono w kajdanach do więzienia w Warszawie.

Tajemnicze zabójstwo w stodole podczas młócenia zboża

Gospodarz ze wsi Ziemińce pod Warszawą Andrzej Alberski poszedł do stodoły młócić zboże. Niebawem domownicy

usłyszeli strzał z dubeltówki.

Po udaniu się do stodoły znaleziono Alberskiego broczącego we krwi na klepsku.

Już nie żył. Otrzymał postrzał w tył głowy.

Na miejsce zbrodni przybyła policja. Wszczęto dochodzenie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa był to akt zemsty osobistej. Trzech podejrzanych o dokonanie tej zbrodni aresztowano.

Pomoc bezrobotnym to nie jałmużna to obowiązek i nakaz sumienia.

Pełna tabela 37 Loterii IV klasa — 7-my dzień ciągnięcia

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

5.000 zł na n-ry: 6228 14219 48408 115047 173327

2.000 zł na n-ry: 7923 20610 42219 46360 51766 83886 72777 78226 88521 89149 95187 111408 111651 115571 128841 158686 170819 174522

1.000 zł na n-ry: 1241 4002 9429 9666 30464 39817 45648 48581 52401 54334 62955 63839 85511 86153 94336 122994 130847 141239 150002 150092 161334 163526 179270 190233

Wygrane po 200 zł.

192 543 634 714 59 1048 172 239 437 561 848 904 57 2133 340 2 52 79 537 76 81 603 791 837 74 938 3017 58 236 56 327 504 78 783 978 4026 72 139 97 268 309 412 501 767 803 54 997 99 8023 129 404 517 68 759 831 82 92 5 906 6153 249 315 44 422 538 778 858 930 71 7001 19 31 64 109 40 98 486 558 125 868 950 8050 147 247 325 592 678 861 9070 229 34 86 309 475 515 564 743 879 956

10042 83 4 140 88 310 33 50 429 571 612 751 4 83 11032 227 77 864 12090 392 413 509 17 875 799 827 954 13132 218 311 67 95 428 506 93 624 65 73 742 997 14028 106 40 284 348 408 59 506 15 614 797 824 919 13124 57 700 833 61 78 969 16053 153 616 28 827 927 8 91 17097 336 620 781 876 18035 80 207 19 320 42 402 547 60 89 707 800 838 15206 303 417 69 850 901

20023 189 248 83 349 74 91 410 80 708 918 21047 151 200 456 22098 197 231 585 677 688 807 23083 132 55 399 587 605 24087 617 57 83 285 357 530 708 847 989 25016 89 13034 85 357 544 618 79 95 725 850 908 28 26026 112 236 42 53 87 409 26 526 48 641 726 35 81 940 63 27031 85 91 230 440 5 320 59 83 961 28048 56 60 312 46 99 418 587 662 81 784 793 2819 31 55 231 47 403 65 61 621 84 705 815 49 842

30148 212 28 65 7 79 303 992 31195 211 54 341 716 72 908 59 32298 362 418 64 83 622 723 808 99 33042 132 487 570 8 685 79 827 74081 233 9 341 743 63 807 899 35307 83 518 93 887 793 855 901 36220 431 89 534 604 823 31 867 37080 238 63 308 419 797 823

33494 376 416 72 516 855 77 39107 12 80 431 559 613 36 97 839 560 83

40206 32 379 443 820 83 932 41144 219 882 915 50 42064 162 254 373 417 520 664 713 94 837 937 43127 34 265 372 445 46 520 836 44057 85 184 94 253 64 343 551 618 73 701 35 99 835 45044 135 80 279 324 71 646 51 714 981 99 46026 78 335 63 459 95 98 654 758 98 58 47047 61 273 319 40 325 731 51 48010 65 687 804 43 62 68 84 963 49166 344 412 96 182

50339 62 95 56 414 54 569 714 24 78 948 55 51076 135 44 76 82 235 321 36 92 616 787 826 70 75 52019 188 296 416 32 67 574 624 701 43 817 997 53064 62 107 27 298 460 514 15 601 6 36 721 875 580 54042 177 425 72 653 701 90 55324 51 76 419 34 512 52 714 914 56067 143 231 35 305 61 82 798 816 33 57161 391 424 567 94 628 78 729 58308 453 79 550 735 43 53 885 59028 67 69 211 19 22 306 22 61 522 715 908 84 60003 39 70 80 126 49 603 740 83 839 53 60 61087 233 324 40 501 19 32 741 8635 66 62689 340 431 584 635 746 850 63154 214 79 300 42 549 56 632 49 723 820 40 64077 112 271 490 502 35 737 65039 309 472 515 97 643 52 62 700 48 70 71 910 58 66055 145 41 74 245 544 662 787 870 920 38 67004 113 48 56 78 98 259 70 350 52 57 532 613 755 73 898 956 63149 277 313 39 62 440 56 634 74 747 830 58 927 69043 208 32 34 96 331 50 764

70029 156 64 67 77 316 30 64 400 88 698 923 19 93 71104 292 395 638 39 90 722 894 913 84 72251 64 347 81 706 73044 53 87 193 274 82 83 319 490 897 990 74083 102 64 354 93 464 69 566 94 623 702 75060 64 138 74 83 350 407 11 600 38 964

76015 280 334 593 759 837 902 6 77061 120 65 207 559 826 98 78070 104 215 80 662 844 72 79020 86 334 54 425 91 555 619 40 745 808 932 86

80057 460 673 75 741 63 94 827 931 81557 653 59 66 781 811 82185 408 924 677 771 83244 573 775 915 68 84154 250 355 95 97 696 880 958 85056 278 93 433 37 69 628 52 767 917 26 52 86219 362 467 584 625 705 812 43 58 930 87121 223 750 80580 297 519 645 91 728 42 895 97 90064 72 108 13 79 245 499 760 813 91016 40 74 341 473 546 618 25 953 94 92058 156 38 315 34 36 41 404 570 666

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

5.000 zł na n-ry: 6228 14219 48408 115047 173327

2.000 zł na n-ry: 7923 20610 42219 46360 51766 83886 72777 78226 88521 89149 95187 111408 111651 115571 128841 158686 170819 174522

1.000 zł na n-ry: 1241 4002 9429 9666 30464 39817 45648 48581 52401 54334 62955 63839 85511 86153 94336 122994 130847 141239 150002 150092 161334 163526 179270 190233

Wygrane po 200 zł.

192 543 634 714 59 1048 172 239 437 561 848 904 57 2133 340 2 52 79 537 76 81 603 791 837 74 938 3017 58 236 56 327 504 78 783 978 4026 72 139 97 268 309 412 501 767 803 54 997 99 8023 129 404 517 68 759 831 82 92 5 906 6153 249 315 44 422 538 778 858 930 71 7001 19 31 64 109 40 98 486 558 125 868 950 8050 147 247 325 592 678 861 9070 229 34 86 309 475 515 564 743 879 956

10042 83 4 140 88 310 33 50 429 571 612 751 4 83 11032 227 77 864 12090 392 413 509 17 875 799 827 954 13132 218 311 67 95 428 506 93 624 65 73 742 997 14028 106 40 284 348 408 59 506 15 614 797 824 919 13124 57 700 833 61 78 969 16053 153 616 28 827 927 8 91 17097 336 620 781 876 18035 80 207 19 320 42 402 547 60 89 707 800 838 15206 303 417 69 850 901

20023 189 248 83 349 74 91 410 80 708 918 21047 151 200 456 22098 197 231 585 677 688 807 23083 132 55 399 587 605 24087 617 57 83 285 357 530 708 847 989 25016 89 13034 85 357 544 618 79 95 725 850 908 28 26026 112 236 42 53 87 409 26 526 48 641 726 35 81 940 63 27031 85 91 230 440 5 320 59 83 961 28048 56 60 312 46 99 418 587 662 81 784 793 2819 31 55 231 47 403 65 61 621 84 705 815 49 842

30148 212 28 65 7 79 303 992 31195 211 54 341 716 72 908 59 32298 362 418 64 83 622 723 808 99 33042 132 487 570 8 685 79 827 74081 233 9 341 743 63 807 899 35307 83 518 93 887 793 855 901 36220 431 89 534 604 823 31 867 37080 238 63 308 419 797 823

33494 376 416 72 516 855 77 39107 12 80 431 559 613 36 97 839 560 83

40206 32 379 443 820 83 932 41144 219 882 915 50 42064 162 254 373 417 520 664 713 94 837 937 43127 34 265 372 445 46 520 836 44057 85 184 94 253 64 343 551 618 73 701 35 99 835 45044 135 80 279 324 71 646 51 714 981 99 46026 78 335 63 459 95 98 654 758 98 58 47047 61 273 319 40 325 731 51 48010 65 687 804 43 62 68 84 963 49166 344 412 96 182

50339 62 95 56 414 54 569 714 24 78 948 55 51076 135 44 76 82 235 321 36 92 616 787 826 70 75 52019 188 296 416 32 67 574 624 701 43 817 997 53064 62 107 27 298 460 514 15 601 6 36 721 875 580 54042 177 425 72 653 701 90 55324 51 76 419 34 512 52 714 914 56067 143 231 35 305 61 82 798 816 33 57161 391 424 567 94 628 78 729 58308 453 79 550 735 43 53 885 59028 67 69 211 19 22 306 22 61 522 715 908 84 60003 39 70 80 126 49 603 740 83 839 53 60 61087 233 324 40 501 19 32 741 8635 66 62689 340 431 584 635 746 850 63154 214 79 300 42 549 56 632 49 723 820 40 64077 112 271 490 502 35 737 65039 309 472 515 97 643 52 62 700 48 70 71 910 58 66055 145 41 74 245 544 662 787 870 920 38 67004 113 48 56 78 98 259 70 350 52 57 532 613 755 73 898 956 63149 277 313 39 62 440 56 634 74 747 830 58 927 69043 208 32 34 96 331 50 764

70029 156 64 67 77 316 30 64 400 88 698 923 19 93 71104 292 395 638 39 90 722 894 913 84 72251 64 347 81 706 73044 53 87 193 274 82 83 319 490 897 990 74083 102 64 354 93 464 69 566 94 623 702 75060 64 138 74 83 350 407 11 600 38 964

76015 280 334 593 759 837 902 6 77061 120 65 207 559 826 98 78070 104 215 80 662 844 72 79020 86 334 54 425 91 555 619 40 745 808 932 86

80057 460 673 75 741 63 94 827 931 81557 653 59 66 781 811 82185 408 924 677 771 83244 573 775 915 68 84154 250 355 95 97 696 880 958 85056 278 93 433 37 69 628 52 767 917 26 52 86219 362 467 584 625 705 812 43 58 930 87121 223 750 80580 297 519 645 91 728 42 895 97 90064 72 108 13 79 245 499 760 813 91016 40 74 341 473 546 618 25 953 94 92058 156 38 315 34 36 41 404 570 666

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

184 956 1082 97 434 739 94 2180 84 702 3020 119 383 503 623 165 4160 87 251 808 481 838 551 5062 236 390 690 699 903 6353 817 7136 92 231 473 8511 941 9553 618 747 54 68

10016 472 11079 281 503 23 57 603 68 948 12147 213 310 567 707 821 13297 14137 58 495 657 75 15079 358 67 569 83 818 16144 587 834 29 938 17498 672 18415 748 924 19157 325 671

20026 86 165 853 99 908 21074 149 292 663 757 978 22071 174 736 23075 127 946 77 24158 67 605 945 25002 254 545 93 729 27735 97 805 28256 351 942 29321 467 763 78 853 82

30621 852 31354 458 650 63 852 961 32068 147 771 955 33020 69 195 319 34206 566 35028 72 59 540 35043 168 425 652 873 958 37295 679 758 79 644 36031 169 427 572 865 961 39097 131 274 670 986 40060 462 549 614 47 778 940 41186 247 67 017 73 4 138 267 326 35 568 44055 532 45 017 73 4 138 267 326 35 568 44055 78 737 45484 640 46334 81 494 612 666 82 47071 184 279 579 614 21 48455 779 935 49129 770 851

50251 77 503 80 97 51624 56 52104 244 350 641 54523 55388 765 970 56167 71 57317 85 780 859 957 58 58333 66 572 784 59167 267 380 413 642 878 903 60258 471 725 595 61107 23 260 69 353 945 62010 223 519 704 63893 901 64019 567 615 748 58 65214 367 610 718 851 66303 679 757 835 994 67161 409 282 67034 75 532 729 800 967 69282 335 42 54 73 430 632 651

70008 529 630 903 73200 565 72139 339 701 874 7313 251 349 722 35 83 74253 432 52 668 838 75121 315 405 95 829 76306 222 70 408 691 630 84 97 77235 82 502 65 603 5 77027 752 901 64 79033 143 511 713 32 825 984

80148 758 807 932 81455 388 421 76 81219 83 489 755 939 62 83047 245 301 10 24 579 741 975 81274 430 544 613 638 85345 590 81274 773 832 257 87105 314 548 834 81004 284 343 623 82 89102 79 382 416 39 549

90153 975 89 219 349 411 20 54 71 92455 57 976 93152 411 94145 207 49 74 305 673 758 955 95075 151 65 732 979 10058 339 447 776 990 9478 738 98021 9103 31 23 290 310 981 92477 310 64 705 832 932

107045 359 430 948 101033 258 544 662 102049 684 739 870 54 65 101144 774 104392 321 463 94 507 614 105044 174 387 101104 419 98 534 22 58

JAN DULIŃSKI

Agentka

C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Przypadkowe wykrycie agentów „Intelligence Service” wywarło wielkie wrażenie na kołach rządowych. Kola te postanowiły powołać do życia specjalny wydział przy Cze-ce, który by miał za zadanie śledzić wszystkich współpracowników Cze-ki.

W tym samym czasie Jakacki, który nie miał pojęcia o powstaniu nowej instytucji, postanowił mieć na oku Operę, ponieważ był przekonany, że spiskowcy przygotowują zamach na życie uczestników zjazdu Sowietów.

104.

Melińskiego czeka ciężkie zadanie

Jakacki przygotowywał się do zadania, które sam sobie wyznaczył, jak do jakiejś wielkiej misji. Był święcie przekonany, że organizacje kontrrewolucyjne zamierzają dokonać zamachu na uczestników zjazdu bolszewickiego, a jeszcze mocniej był przekonany, że jemu uda się wykryć spisek w przeddzień zamachu.

Ciągle jeszcze z nieufnością odnosił się do wszystkich nawet najbardziej poważnych, współpracowników Cze-ki. W każdym z nich widział agenta „Intelligence Service” i z tego względu nie wierzył w skuteczność przedsięwziętych przez Cze-kę środków ostrożności.

— Skąd mam tę pewność, że ci właśnie współpracownicy Cze-ki, którzy przeprowadzają dokładne rewizje w gmachu Teatru Wielkiego, nie są agentami białogwardyjskich organizacji terrorystycznych? — myślał ta poważnie zaprzętała mu umysł.

Z tych wszystkich powodów Jakacki postanowił działać na własną rękę.

W tym samym czasie Artur James i Anna Morette postanowili nie rezygnować ze swych planów. Pomimo, że za ich głowy wyznaczono wysoką nagrodę, nie zamierzali zaniechać wysadzenia w powietrze gmachu Teatru Wielkiego podczas zjazdu bolszewików.

Szpiedzy angielscy za wszelką cenę pragnęli wprowadzić w czyn swe zamiary. Zależało im tym bardziej, że Arturowi Jamesowi udało się wysłać do Londynu szyfrowany list, w którym zapewniał „Intelligence Service”, iż w ciągu miesiąca „ze wszystkich bolszewickich przewodców z Leninem na czele, pozostanie tylko krwawa miazga mięsa, odpowiednia bowiem porcja dynamitu położy kres panowaniu bolszewickiemu”.

W ten sposób wyraził się James o swych planach i pragnął obecnie dotrzymać słowa.

Meliński umówił się z Jamesem i Anną Morette, że spotka się o pierwszej w nocy w miejscowości podmoskiewskiej, w Marynie Roszczy. Umówił się z nimi podczas obławy na cmentarzu, gdy przy bramie wejściowej w parze „staruszków” rozpoznał Jamesa i Annę Morette.

Noc była wyjątkowo ciemna, a jeszcze większe ciemności panowały w lasku, znajdującym się opodal Maryny Roszczy. Pierwszy przybył na umówione miejsce Meliński. Przez całą drogę bacznie uważał na to, czy nikt go nie śledzi... Nie, nikt za nim nie szedł. Było to nazajutrz po zdemaskowaniu Jamesa i specjalna, ściśle tajna komisja, która miała za zadanie śledzić współpracowników Cze-ki, jeszcze nie była powołana do życia. Meliński miał bardzo bystre oko. Dokładnie stwierdził, że nikt go nie śledził, a zresztą czy ktoś go w ogóle podejrzewał? Ostatnio nawet awansował, a Peters miał do niego stuprocentowe zaufanie.

Melińskiego, który czekał na umówionym miejscu w pobliżu rzeczki, zaczęła ogarniać niecierpliwość. Dochodziło już wpół do drugiej, a tamtych jeszcze nie było. Czy czasem nie wpadli?

W końcu dobiegł go umówiony znak: głośny, trzykrotnie się powtarzający gwizd. Meliński odpowiedział gwizdaniem starego rosyjskiego hymnu „Boże caria chrań!”... Po chwili para „staruszków” stała już przed nim. Meliński rzucił na nich snop światła ze swej elektrycznej latarki i po raz drugi ogarnął go zachwyt. Niesposób ich poznać! Co za świetna charakterystyka!

— Dlaczego spóźniście się? — zapytał Meliński.

— Ludzie, których ściga tysiące agentów Cze-ki, nie mogą odznaczać się punktualnością — odparła Anna Morette.

— Czy coś się stało?

— Nie, nic specjalnego się nie stało — rzekł James. — Tylko dwaj czekici, którzy wraz z nami jechali tramwajem, serdecznie się z nami przywitali i odprowadzili nas znaczną szmat drogi.

— Nic nie rozumiem — Meliński wstrząsnął ramionami. — Co to za dowcipy?

James i Anna Morette serdecznie się roześmieli. Nie mieli wcale zamiaru dowcipkować. To, co powiedział James, było szczerą prawdą. Podczas jazdy tramwajem jeden z czekistów odezwał się do Jamesa:

— Co, Grzegorz Maksymowicz? Co pan robi w Moskwie? Kiedy pan przyjechał? A to jest pańska żona, tak? O, już bardzo dawno pana nie widzia-

łem. Co słyhać nowego w naszym miasteczku?

Z początku James sądził, że czekista umyślnie gra komedię i że za chwilę obaj wyciągną rewolwery i krzykną: „Ręce do góry”!

Ale zaraz zdołał się przekonać, że czekici nie mieli pojęcia, kto siedział naprzeciw nich. Z tego względu James postanowił grać rolę niejakiego Grzegorza Maksymowicza, który przybył do Moskwy z małego miasteczka. Tak doskonale i przebiegle grał swą rolę, że obaj czekici odprowadzili go wraz z „żoną” do jednego z przydrożnych domków, w którym rzekomo miał mieszkać jak im padał. Dopiero wówczas pozbył się czekistów, którzy odnosili się doń z wielkim szacunkiem i przyrzekli odwiedzić go...

— Z tego powodu spóźniliśmy się nieco — dodała Anna Morette. — Spotkanie to utwierdziło nas w przekonaniu, że możemy zupełnie swobodnie poruszać się po Moskwie. Jeśli sami czekici przyjmują Jamesa za jakiegoś tam Grzegorza Maksymowicza, to ludność cywilna nigdy nie wpadnie na myśl, kim jesteśmy... Mamy już mieszkanie, ale gospodyni, naiwna wdowa, żąda od nas paszportów. Bez dokumentów nie będziemy mogli nic zdziałać.

— Za dwa dni będziecie się już znajdować w posiadaniu wspaniałych dokumentów — oświadczył Meliński. — Ty będziesz liczył siedemdziesiąt lat, a Anna sześćdziesiąt, niczego sobie, co?

— O, to bardzo dobrze... — roześmieli się jednocześnie Anna Morette i James.

Troje spiskowców rozsiadło się na kamieniach, leżących nad brzegiem rzeczki, i zaczęło zastanawiać się nad tym, co należy dalej przedsięwziąć.

— Teraz wszystko zależy od ciebie — zwrócił się James do Melińskiego. — Jesteś obecnie kierownikiem oddziału czekistów i wobec tego możesz bardzo wiele zdziałać. Musisz wystarać się o to, abyśmy podczas zjazdu Sowietów mogli ukryć się w podziemiach Teatru Wielkiego. Za wszelką cenę musisz do tego dążyć. Niecodziennie bowiem zdarza się taka wspaniała okazja, jak zjazd Sowietów, na którym byłiby obecni wszyscy wybitniejsi przewodcy bolszewicy. Gdy oni wylecą w powietrze, legnie w gruzach ich władza.

Meliński przyrzekł im, że użyje wszelkich możliwych środków, aby tylko umożliwić im ukrycie się w podziemiach Teatru Wielkiego. Jeśli jednak to mu się nie uda, James sam będzie musiał zakraść się do gmachu Opery. Dynamit będzie się tam już znajdował. Przyniesie go tam on, Meliński. Ponieważ miał wolny wstęp do Opery, nie przyjdzie mu to z wielką trudnością. Ale wywołanie eksplozji będzie już musiało spoczywać na barkach Anny Morette i Jamesa.

Po skończonej naradzie i po ustaleniu dnia, w którym mieli się spotkać, spiskowcy rozeszli się w różnych kierunkach.

Po kilku dniach Meliński otrzymał rozkaz przeprowadzenia dokładnej rewizji w gmachu Opery po każdym przedstawieniu i przeszukania wszystkich zakamarków. I właśnie podczas przeprowadzania tych rewizji, Meliński ukrył w jednej z piwnic kilka woreczków z dynamitem. Każdej nocy, jeden woreczek. Czynił to bardzo ostrożnie, zabierając klucz od piwnicy ze sobą.

Teraz czekało go najcięższe zadanie. Miał ukryć dwoje angielskich szpiegów w podziemiach Teatru Wielkiego...

Dalszy ciąg jutro.

JÓZEF BIAŁOSKÓRSKI

HISZPAŃSKA LEGIA CUDZOZIEMSKA

Ze wspomnień b. sierżanta
Legii Cudzoziemskiej w Maroku

45.

— Dlaczego jesteś tak namurmurzony, Heinze, co? Od jutra będziesz prowadził... — kapitan na chwilę przerwał, a Niemiec nastawił ucha, chcąc wiedzieć co ma prowadzić. — Będziesz prowadził — powtórzył dowódca — magazyn umundurowania. Do marszu przecież się nie nadajesz, sam o tym dobrze wiesz.

Niemiec nie nie odparł. Kapitan nie zwracał już na niego uwagi. Wydał nam tylko instrukcje na następny dzień i zyczył mi pomyślnej pracy.

Wyszedłszy na korytarz, Heinze mruczał coś gniewnie pod nosem. Był widocznie zły na kapitana, że ten odebrał mu dowództwo nad plutonem i powierzył je Polakowi.

Następnego dnia kompania stanęła na podwórzu gotowa do wymarszu. Po pierwszym plutonie rozeszła się już wie-

dołość, że objąłem dowództwo i że jestem Polakiem. Kilku żołnierzy miało z tego powodu pogodne twarze, większość jednak patrzyła na mnie spoje łba. Byli to rodacy „pokrzywdzonego” sierżanta. Ta ich postawa rozgniewała mnie na dobre.

— Głowy do góry! — wrzasnąłem. — Nie stać mi tu jak liliputy!

Zaraz się wyprostowali. Wi docznie zrozumieli, że ze mną nie ma żartów i że nie pozwolę lekceważyć moich rozkazów. Chcąc bardziej zaakcentować, że nie omylili się w swych przypuszczeniach, dodałem:

— Myślicie zapewne, że dla tego, iż jestem tu świeży, to będziecie mi łazić po głowie, co? Jeśli tak sądzicie, to się grubo mylicie, każde, najłżejsze nawet, przekroczenie będzie karane.

Tuż przed wymarszem zjawił się na dziedzińcu kapitan. Zbliżył się do mego plutonu i oświadczył:

— Oto wasz nowy dowódca, poczynając od dnia dzisiejszego on was będzie ćwiczył.

No i objąłem dowództwo nad tym plutonem. Na pierwszy rzut oka stwierdziłem, że służy w nim dziewięćdziesiąt procent Niemców. Można ich było poznać po opasłych brzuchach i długich wąsikach.

— To nieco zbyt dużo jak na jeden pluton — pomyślałem sobie. — Będę musiał część z nich wykurzyć.

Wyruszyliśmy z koszar i rozpoczęliśmy ten czterdziestokilometrowy marsz. Był on nad wyraz uciążliwy. Słońce nas niemiłosiernie prażyło, a rekruci szli w pełnym rynsztunku. Z początku szli wcale raźnie, ale później krok ich stawał się coraz powolniejszy. Jednym puściła się krew z nosa, inni znów zaczęli kuleć. Pełkała im wprost skóra na nogach.

Żał mi się zrobiło tych żółto dziobów. Nie byli przyzwyczajeni do tak uciążliwych marszów, a tu od razu kazano im przejść w ciągu jednego dnia aż czterdzieści kilometrów.

— Powinni się jeszcze cieszyć, że maszerują tu, w bezpiecznym miejscu, a nie w górach Atlasu, gdzie na każdym kroku czyha wróg — pomyślałem.

Jeden z żołnierzy jak gdyby odgadł moje myśli, bo zapytał:

— Czy w Maroku też robi cie tak forsowne marsze?

— Tak, taki marsz to fraszka. Są dni, gdy przechodzi się sześćdziesiąt kilometrów i więcej. Wyobrażasz sobie, że Maroko to jakiś raj, czy co?

— Nie wyobrażam sobie aby w Maroku mogło być gorzej, niż tutaj. Taki marsz jak dzisiejszy to przecież istne piekło.

— Głupiś i basta... — oświadczyłem krótko i zamilkłem.

Nie miałem zamiaru opowiadać żołnierzom jak się żyje w Maroku. Zgodnie z wydanymi im instrukcjami dowództwa korpusu, nie wolno było straszyć rekrutów okropnościami wojny w Maroku. Mogli przecież ze strachu czmychnąć jeszcze do Legii Hiszpańskiej.

Z drugiej zaś strony nie lubiłem opowiadać młodokom o wojnie marokańskiej, ponieważ nikt z nich nie wierzył, że mogą się tam dziać aż takie okropności. Pewnego razu opowiadałem młodemu poruczn-

kowi o życiu w Maroku. Ten serdecznie się roześmiał i rzekł:

— Co za bzdury mi opowiadasz! Myślisz, że dlatego iż jestem młody możesz nabijać się ze mnie w butelkę i opowiadać niestworzone rzeczy.

Nic nie odparłem, tylko w duchu sobie pomyślałem:

— Obyś jak najprędzej się tam dostał, to na własnej skórze przekonasz się, jakie to „bzdury”.

Straszny to był dzień dla rekrutów. Pod koniec marszu le dwu trzymali się na nogach. Najgorzej chodzili Niemcy. Byli ociężały i obciążeni. Marsz dawał się więc im dotkliwie we znaki. Pot lał się z nich, jak z cebra. Jedyną ulgę sprawiały im przekleństwa, który mi obsypywali Legię.

— Czekajcie, jeszcze przekonacie się, jaką przyjemną rzeczą jest służyć w Legii, tutaj to dopiero początek — pomyślałem, uśmiechając się pod wąsem. — Myśleliście chyba, że zapisawszy się do Legii, zostaniecie mianowani od razu oficerami, a tu czekają was zwykłe ćwiczenia rekruckie.

Dalszy ciąg jutro.

Frontem do Morza

KRONIKA KRAKOWA

Z Teatru im. J. Słowackiego.

Sobota 16. I. „Burza“

Co grają w kinach?

ADRIA: „Skowronek“.

ATLANTIC: „Mały lord“ i „Ada to nie wypada“.

APOLLO: „Matura“.

BAGATELA: „Raj na ziemi“, oraz rewia „Złoty karnawał“.

PROMIEN: „Kain i Mabel“.

SZTUKA: „Oskarżona“.

ŚWIT: „Dla ciebie Marlo“.

STELLA: „Burza nad Andami“.

II. „Kopciuszek“.

UCIECHA: Szarża lekkiej brygady

WANDA: Awantura amerykańska

PROGRAM RADIOWY

Kraków, godz. 7.25 Parę informacji, 7.30 Muzyka poranna z płyt, 12.03 Muzyka z płyt, 12.50 Trybuna młodych, 13.30 Koncert życzeń, 15.15 Koncert reklamowy, 15.30 Muzyka z płyt, 16.00 Pogadanka aktualna, 16.10 Wiadomości z dnia, 18.20 Muzyka lekka, 22.40 Muzyka taneczna.

NOCNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Słońcem, Rynek Gł. A—B 42, pod Eskulapem, św. Gertrudy 1, pod Matką Boską, Krowoderska 74, w Dębnikach, ul. Konońnickiej 8, pod Złotym Orłem, ul. Krakowska 9, ul. Mogilska 10.

Podgórze: Apteka podgórska.

ZARZĄD MIEJSKI podaje do wiadomości, że zostaje utworzonym z dniem 15. stycznia 1937 r. w miejscach Komisariatów Obwodu IV. i V. Miejski Urząd Obwodowy I dla Ludwinowa, Zakrzówka, Dębnik, Płaszowa i Podgórze.

Gdy katar i chrypka

stosuje się

Pinomethyl

Cena flakonika 1.60

do nabycia we wszystkich aptekach w Polsce

Proces „Feniksa“ z gminą m. Krakowa o 700 tysięcy złotych

Przed kilku laty gmina m. Krakowa zaciągnęła w tow. „Feniks“ pożyczkę w wysokości 700 tys. zł. Tow. „Feniks“ chcąc zabezpieczyć się przed dewaluacją zaznaczyła w umowie, że pożyczka przedstawia równowartość około 70 tys. dolarów.

Tym czasem przyszło do nieprzewidzianej obniżki kursu dolara, tak, że suma 70 tys. dolarów przedstawia wartość około 400 tys. zł. Skorzystała z tego gmina m. Krakowa i przy obliczaniu procentów od pożyczki przeliczyła ją według obniżonego kursu dolara, czyli chciała płacić procent od sumy około 400 tys. zł., zamiast od 700 tys. zł.

Przeciw temu zaprotestowało Tow. Feniks, które wystąpiło do sądu ze skargą. Feniks wygrał

proces dwukrotnie w Sądach krakowskich.

Jednakże Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił, wobec czego sprawa wróciła ponownie do Sądu Cywilnego w Krakowie. Wczoraj odbyła się pierwsza rozprawa przed trybunałem pod przewodnictwem sędziego Kawy. Zastępca „Feniksa“ mec. Brem proponował przesłuchanie szeregu świadków m. in. inż. Rollego, dr. Wielgusa. Sąd przychylił się do tego wniosku. Miasto zastępował mec. Grzybowski.

Wyrok Sądu w sprawie procentów od pożyczki 700 tys. zł. będzie miał decydujące znaczenie. Od stanowiska Sądu w tej sprawie będzie zależało, czy miasto Kraków zwróci w przyszłości Tow. „Feniks“ 700 tys. zł., czy też tylko około 400 tys. zł.

Skarży P. K. P. o odszkodowanie za wypadek

Przed Sądem Okręgowym Wydziałem Cywilnym w Krakowie odbyła się wczoraj rozprawa z powództwa Jana Czupczyńskiego przeciw Polskim Kolejom Państwowym o odszkodowanie w kwocie 5.435 zł. za wypadek, któremu uległ Czupczyński w czasie jazdy pociągiem.

Czupczyński domaga się od Polskich Kolei Państwowych odszkodowania za ból i utracony zarobek z uwagi na to, że winę

wypadku ponoszą Polskie Koleje Państwowe, gdyż drzwi były nie należycie zamknięte co spowodowało wypadnięcie Czupczyńskiego z pociągu.

Na rozprawie wczorajszej Sąd dopuścił zawnioskowane dowody i rozprawę odroczył.

Rozprawie przewodniczył s.o. dr. Ledóchowski. Czupczyńskiego zastępował adw. dr. Jan Pleśzowski.

Zniżka do kin: „Atlantic“, „Adria“, „Świt“ lub „Bagatela“ dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich“ Ważna tylko w dniu 16 stycznia 1937 r.

Spłonęła żywcem

Z Chorzowa donoszą nam o okropnej śmierci 87-letniej staruszki Józefy Pandelowej.

Mieszkała ona sama, a ponieważ w ostatnim czasie czuła się bardzo źle, zaopiekowali się nią współlokatorzy. W czwartek około godz. 2-giej w nocy wszedł do jej mieszkania sąsiad Pandelowej, Józef Szafranski, chcąc się przekonać, jak się ona czuje i zobaczył ją leżącą na środku pokoju, bez żadnych oznak życia. Cała odzież staruszki była spalona, ciało pokryte strasznymi ranami od poparzenia.

Po dochodzeniach stwierdzono, że Pandelowa, przebudziwszy się w nocy, usiłowała zapalić lampę karbidową, jednak uczyniła to tak niezręcznie, iż zajęła się na niej odzież. Ponieważ staruszcze nie pośpieszył nikt z pomocą, spłonęła ona żywcem.

Lichwa mieszkaniowa

Jedno z pism donosi:

„Nie ulega dla nikogo wątpliwości, że kwestia mieszkaniowa nie jest dotychczas rozwiązana. Cierpimy na brak mieszkań, a w szczególności mieszkań małych. Na tym tle kwitnie lichwa mieszkaniowa, szczególnie dająca się dotkliwie odczuwać niezamożnej ludności. Wprawdzie istnieje ustawa o ochronie lokatorów, ale nie spełnia ona należycie swego zadania, raz dlatego, że objęte są nią tylko t. zw. stare domy a powtórę przy zmianach lokatorów kamienicznicy podwyższają ceny mieszkań.“

Przykładów takiego postępowania właścicieli domów jest mnóstwo. Oto jeden z wielu. W pewnym domu lokator płacił 12 zł. za pokój. Po wyprowadzeniu się właściciel zażądał od następnego 25 zł. czynszu za cały rok oraz kaucji w kwocie 200 zł.

W nowych domach lichwa hu-

la w sposób zgola nieprawdopodobny. Przy ul. Królowej Jadwigi 94 właściciel 4-piętrowej kamienicy, emer. st. radca, tytułem czynszu za pokój na stychu o pochyłym suficie pobiera dwadzieścia kilka zł.

Widocznie było mu tego za mało, bo wypowiedział mieszkańca lokatorowi mimo, że ten rzetelnie wywiązywał się z zobowiązań. Znalazł takiego, który dał więcej.

W tych warunkach zachodzi konieczność ustawowego unormowania czynszów mieszkalnych, szczególnie dla małych mieszkań z których korzysta niezamożna ludność. W każdym razie władze winny już teraz wszcząć energiczną akcję w kierunku zwalczania lichwy mieszkaniowej“.

W przeddzień wyroku na b. por. Janiszewskiego

W przedostatnim dniu procesu przeciw b. por. Janiszewskiemu i b. adw. Grzeszczyńskiemu, zeznawało szereg świadków. Podczas zeznań niejaki Pilchówny sędzia odczytał testament Janiszewskiego, który był spisany, że na wypadek śmierci jego, majątek i cała posiadłość jego zapisuje swej ukochanej Rozalii Pilchównie. — Oczywiście Janiszewski nic nie posiadał, lecz swym sprytem wyciągnął od Pilchówny 2 tys. złotych. Tupet Janiszewskiego był do tego stopnia, że gdy jeden świadek upomniał się o zwrot kwoty, to Janiszewski kazał go zamknąć za awantury, Dzisiaj zapadnie wyrok.

„Kapitan“ Radosz skazany na 3 i pół roku więzienia

W dniu wczorajszym zakończona została sensacyjna rozprawa przeciw oszustowi „kapitanowi“ Radoszowi. Sąd skazał Radosza na 3 i pół roku więzienia.

Rozprawie przew. s. o. dr. Bartynowski, oskarżał prok. dr. Stawarski, bronił adw. dr. Pfeffer, powództwo cyw. popierał adw. dr. Schoenwetter.

Wójt gminy podkrakowskiej na ławie oskarżonych

Przed sądem okręgowym karnym w Krakowie zasiadli wczoraj jako oskarżeni Sylwester Buła, posłaniec z gromady z Kaszowa, Józef Owca, wójt z Kaszowa oraz Regina i Antonina Boruniowa również z Kaszowa.

W roku 1935 przy wypłacie jednego z czeków przesłanych pod adresem Piotra Borunia do urzędu pocztowego w Liszkach, okazało się, że adresat zmarł w roku 1927. Dochodzenia władz pocztowych w Krakowie ujawniły niedbalstwo urzędników pocztowych w Liszkach, Jadwigi Zolnerowej i Haliny Górskiej, które wbrew instrukcjom wydawały pieniądze nie bezpośrednio adresatowi, lecz posłańcowi Bule.

Owca oskarżony jest o stwierdzenie fałszywego podpisu i przysporzenia majątku około 1.000 zł. Boruniowej. Boruniowe oskarżone są o namówienie posłańca do podpisu i pobieranie renty z Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu.

Rozprawa rozpisana jest na 2 dni.

Rozprawie przewodniczy s. o. dr. Solecki, oskarża prok. dr. Dułęba, broni adw. dr. Issler.

Najnowsze wełny na płaszcze, kostiumy i na suknie oraz jedwabie, płótna, dymki, wsypy, kołdry, koce i firanki oraz materiały na ubrania pała męskie

największy wybór

u FREIWALDA

najtaniej

Kraków, Florjańska 44. I p.

wydaje po cenach ściśle gotówkowych na asygnaty Rodziny Kolejowej i Zrzeszenia Urzędników Miejskich.

1.000 RESZTEK ZA BEZCEN!

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 173-02 Redaktor przyjmuje od godz. 16—17.

CENY OGŁOSZEŃ: W kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. Cała strona 1600 zł. — Drobne 10 groszy za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 groszy za wyraz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol“, Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon Nr. 173-02.